

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav translatologie

Bakalářská práce

Eva Halanová

**Komentovaný překlad: Guía de recursos para ciudadanos
extranjeros residentes en Roquetas de Mar (vybrané kapitoly)**

**Annotated translation: Guía de recursos para ciudadanos
extranjeros residentes en Roquetas de Mar (selected chapters)**

Praha 2012

vedoucí práce: Prof. PhDr. Jana Králová, CSc.

Ráda bych poděkovala vedoucí své bakalářské práce Prof. PhDr. Janě Králové, CSc., za ochotu a čas, který mi věnovala. Dále děkuji Mgr. Haně Bumbové za velmi podnětné rady a odbornou konzultaci.

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů.

V Praze dne 25. 5. 2012

ANOTACE

Tato bakalářská práce se soustředí na překlad několika kapitol z příručky pro cizince s názvem *Guía de recursos para ciudadanos extranjeros residentes en Roquetas de Mar* a komentář tohoto překladu. První část komentáře tvoří translatologická analýza z hlediska stylových faktorů. Další část je věnována popisu překladatelské strategie a závěrečná část obsahuje analýzu překladatelských problémů a posunů, ke kterým při překladu došlo. Uvádí také konkrétní řešení v podobě příkladů z originálního textu i překladu. Součástí práce jsou i přílohy – originál a nepřekládané části originálu, které sloužily při analýze.

Klíčová slova: překlad, překladatelská strategie, překladatelský problém, překladatelská analýza, překladatelský posun, stylové faktory, gramatika, syntax, lexikologie, stylistika, cizinec, vízum

My Bachelor thesis focuses on the translation of several chapters from the handbook for foreigners called *Guía de recursos para ciudadanos extranjeros residentes en Roquetas de Mar* and on the commentary of this translation. The first part of the commentary consists of translatological analysis based on stylistic factors. The other part describes the translation strategy and the last one analyzes translation problems and shifts in translation. The thesis gives specific solutions in the form of examples from the original text and translation. The thesis includes annexes - the original text and the untranslated part of the original text.

Key words: translation, translation strategy, translation problem, translation analysis, translation shift, stylistic factors, grammar, syntax, lexicology, stylistics, foreigner, visa

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 PŘEKLAD.....	10
2 KOMENTÁŘ K PŘEKLADU	30
2.1 PŘEKLADATELSKÁ ANALÝZA.....	30
2.1.1 Stylotvorné faktory	30
2.1.1.1 Objektivní stylotvorné faktory	30
2.1.1.1.1 Funkce textu	30
2.1.1.1.2 Ráz sdělení.....	30
2.1.1.1.3 Situace a prostředí	31
2.1.1.1.4 Charakter adresáta	32
2.1.1.1.5 Forma sdělení	33
2.1.1.1.6 Míra připravenosti	34
2.1.1.1.7 Jazykový kód	34
2.1.1.1.8 Téma a obsah	35
2.1.1.1.9 Slohový postup	35
2.1.1.1.10 Funkční styl	35
2.1.1.2 Subjektivní stylotvorné faktory	36
2.1.1.2.1 Momentální fyzický a psychický stav autora	36
2.1.1.2.2 Vztah autora a příjemce.....	36
2.1.1.2.3 Osobnost autora	36
2.1.1.2.4 Záměr autora.....	37
2.1.2 Výstavba textu originálu (a textu překladu)	37
2.2 PŘEKLADATELSKÁ STRATEGIE	39
2.3 PŘEKLADATELSKÉ PROBLÉMY A POSTUPY	40
2.3.1 Překladatelské problémy na gramatické a syntaktické rovině	40

2.3.1.1	Rod a číslo substantiv	40
2.3.1.2	Vyjádření zdvořilosti	41
2.3.1.3	Číslovky.....	41
2.3.1.4	Výčty	42
2.3.1.4.1	Formální stránka výčtů	42
2.3.1.4.2	Otázka skloňování jednotlivých bodů výčtu	43
2.3.1.5	Vyjadřování času	43
2.3.1.6	Konjunktiv	44
2.3.1.7	Opisné pasivum a multiverbizace.....	44
2.3.1.8	Gerundium.....	45
2.3.1.9	Participium	45
2.3.1.10	Větná stavba	46
2.3.2	Překladatelské problémy na lexikální rovině.....	47
2.3.2.1	Reálie.....	47
2.3.2.2	Toponyma.....	48
2.3.2.3	Terminologie	49
2.3.3	Překladatelské problémy na stylistické rovině.....	50
2.3.3.1	Opakování v textu.....	50
2.3.3.2	Modulace	51
2.3.3.3	Vynechání.....	52
ZÁVĚR		53
BIBLIOGRAFIE.....		54
SEZNAM PŘÍLOH.....		60

Seznam zkratek

O – Text originálu

PT – Text překladu

ÚVOD

Cílem této bakalářské práce je vytvořit funkčně ekvivalentní překlad několika kapitol informační příručky pro cizince. Průvodce po možnostech cizinců pobývajících v Roquetas de Mar (*Guía de recursos para ciudadanos extranjeros residentes en Roquetas de Mar*) byl vytvořen úřadem španělského města Roquetas de Mar (ve spolupráci s ministerstvem práce a sociálních věcí). Tyto kapitoly se zabývají konkrétními, všeobecně platnými, možnostmi legálního pobytu ve Španělsku. Podle našeho názoru není v českém jazyce dostatek podrobných oficiálních informací k tomuto tématu (vzhledem ke španělskému prostředí). Proto jsme si tento text vybrali a domníváme se, že by naše práce mohla mít jistý praktický přínos.

Druhou část práce tvoří překladatelská analýza originálu z hlediska stylových faktorů. Podíváme se i na výstavbu textu. Následně, po tom co popíšeme překladatelskou strategii, se budeme zabývat překladatelskými problémy a posuny a jejich konkrétními řešeními z hlediska jazykového (na gramatické, syntaktické, lexikální a stylistické rovině). Jednotlivé jevy však nelze striktně oddělovat, jsou mezi nimi neostře hranice. Proto budeme vždy uvádět odkazy na další související podkapitoly.

1 PŘEKLAD

KAPITOLA II - DOKLADY

REŽIM POBYTU

Které osoby pobývají ve Španělsku? Ve Španělsku pobývají osoby s turistickým nebo studentským vízem.

Musí o vízum žádat všichni cizinci, kteří se chystají vycestovat do Španělska za účelem pobytu? Jedná-li se o pobyt kratší než tři měsíce (během období šesti měsíců), nemusí o vízum žádat občané následujících zemí: Andorra, Argentina, Austrálie, Bolívie, Brazílie, Brunej, Bulharsko, Guatemala, Honduras, Chile, Chorvatsko, Island, Izrael, Japonsko, Kanada, Korejská republika, Kostarika, Kypr, Lichtenštejnsko, Maďarsko, Malajsie, Malta, Mexiko, Nicaragua, Norsko, Nový Zéland, Panama, Paraguay, Rumunsko, Salvador, San Marino, Singapur, Spojené státy americké, Švýcarsko, Uruaguay, Vatikán, Venezuela, zvláštní administrativní oblasti Čínské lidové republiky Hongkong a Macao a státy Evropské unie. Občané zemí, které se na tomto seznamu nenacházejí, musí pro vycestování do Španělska o vízum požádat.

Kde se žádá o vízum k pobytu? Na konzulátu nebo příslušné španělské ambasádě v zemi původu nebo v zemi legálního pobytu žadatele.

Jaké doklady je třeba doložit k žádosti o vízum k pobytu? K žádosti o vízum k pobytu je třeba předložit následující doklady:

- Cestovní pas nebo jiný cestovní doklad.
- Účel cesty a podmínky pobytu.
- Doklad o dostatečných prostředcích k obživě na požadovanou dobu.
- Zdravotní pojištění.
- Doklad o zajištění ubytování ve Španělsku na dobu pobytu.
- Záruku možnosti návratu do země původu včetně zpátečního jízdní dokladu.
- Cestovní doklad rodiče, jenž vykonává rodičovské právo, nebo opatrovníka (je-li žadatel nezletilý).

Poznámka: Žadatel o vízum k pobytu může na podporu své žádosti předložit zvací dopis od španělského občana nebo od cizince s legálním pobytem ve Španělsku.

Kromě toho mohou být vyžadovány doklady o:

- Pobytu v místě podání žádosti a vazbách v zemi pobytu. Jedná se například o vazby na rodinné příslušníky, kteří zůstávají v zemi, v nichž žádá cizinec o pobyt, nebo o počet odpracovaných let, současné zaměstnání apod.
- Pracovní a socioekonomické situaci žadatele (obvykle se vyžaduje účet vedený v bance po dobu nejméně jednoho roku).
- Dodržení lhůty pro návrat (v případě dříve udělených víz).

Poznámka: Cizinec si převezme udělené vízum ve lhůtě jednoho měsíce od vydání víza.

Lze prodloužit pobyt ve Španělsku na více než tři měsíce? Občané zemí, v nichž se při vstupu do Španělska nevyžaduje vízum k pobytu, mohou během šestiměsíčního období požádat o prodloužení pobytu na další tři měsíce. Občané zemí, v nichž se toto vízum vyžaduje, si mohou během období šesti měsíců prodloužit pobyt na nejvýše tři měsíce (pokud je platnost víza k pobytu kratší než tři měsíce).

Kde se žádá o prodloužení pobytu? Na cizineckém úřadě (*Oficina de Extranjeros*), nejvyšším policejním ředitelství (*Jefatura Superior*) nebo na komisařství státní policie v místě, kde žadatel pobývá (*Comisaría de Policía Nacional*); žádost o prodloužení pobytu předloží žadatel osobně.

Jaké doklady je třeba předložit v případě žádosti o prodloužení?

- Cestovní pas nebo jiný cestovní doklad.
- Odůvodnění žádosti (v případě občanů států, od nichž se při vstupu do Španělska vízum nevyžaduje).
- Dokument prokazující dostatečné prostředky na živobytí po dobu požadovaného prodloužení pobytu.
- Cestovní pojištění, jehož platnost je stejná jako požadovaná doba prodloužení, nebo delší.
- Záruku návratu do země původu (zpáteční cestovní doklad do země původu).

Poznámka: Prodloužení pobytu bude uvedeno v cestovním pase nebo v cestovním dokladu.

Co následuje po zamítnutí žádosti o prodloužení pobytu? Zamítnutí žádosti o prodloužení pobytu bude odůvodněno a znamená to, že cizinec musí opustit španělské území, a to před uplynutím lhůty prvního pobytu. Pokud tuto lhůtu již přesáhl, musí odjet ve lhůtě stanovené v zamítnutí žádosti, jež nesmí přesáhnout 72 hodin.

Poznámka: Termín odjezdu bude uveden v cestovním pase cizince.

PŘECHODNÝ POBYT

Co je to přechodný pobyt? Jedná se o režim pobytu, kdy je povoleno pobývat ve Španělsku po dobu delší než devadesát dní a kratší než pět let (přechodný pobyt ve Španělsku bez výkonu pracovní činnosti, tj. bez pracovního povolení).

Komu lze udělit vízum k přechodnému pobytu? Cizinci, který doloží, že na požadovanou dobu pobytu disponuje dostatečným množstvím prostředků k obživě a pobytu pro sebe a případně svou rodinu.

Kde se žádá o udělení víza k přechodnému pobytu? Nejdříve je třeba osobně požádat o vízum k pobytu na příslušném konzulátu nebo ambasádě v zemi původu nebo legálního pobytu žadatele.

Jaké doklady musí být předloženy při žádosti o vízum?

- Originál a 3 kopie řádně vyplněného úředního formuláře žádosti podepsaného žadatelem.
- Platný cestovní pas nebo jiný cestovní doklad (uznané ve Španělsku) – s platností alespoň na 1 rok.
- Výpis z rejstříku trestů nebo jiný ekvivalentní dokument ze země původu nebo země či zemí, kde žadatel pobýval posledních 5 let (pouze v případě, že je žadatel trestně odpovědný ve své zemi původu).
- Platné lékařské potvrzení dokládající, že žadatel netrpí žádnou z nemocí vyžadujících karanténu uvedených v Mezinárodním zdravotnickém řádu (tj. že netrpí infekčním onemocněním).

- Doklady o zajištění dostatečných prostředků k obživě a pobytu pro sebe a případně svou rodinu na požadovanou dobu pobytu.

Poznámka: Během vyřizování žádosti o vízum mohou diplomatická mise nebo konzulární úřad požádat, aby se žadatel osobně dostavil, a uznají-li to za nutné, mohou s ním uskutečnit osobní pohovor.

Co následuje po předložení žádosti o vízum k pobytu? Konzulát nebo ambasáda předají žádost o vízum španělským úřadům, mezi nimi zastupitelským úřadům vlády (*Delegación del Gobierno*¹ nebo *Subdelegación del Gobierno*²), které ve lhůtě jednoho měsíce obdrženou žádost vyřídí.

V případě usnesení ve prospěch žadatele vydá konzulát nebo ambasáda příslušné vízum, jež žadatel převezme osobně ve lhůtě nejvýše jednoho měsíce od oznámení o udělení.

S tímto vízem již může cizinec přijet do Španělska. (V případě, že si žadatel nepřeveze své vízum ve lhůtě jednoho měsíce od oznámení o udělení, bude jeho jednání chápáno jako zřeknutí se uděleného víza, a toto bude zaprotokolováno).

Co toto vízum obnáší? Jak dlouho platí? Ve vystaveném vízu k pobytu bude uvedeno datum prvního povolení k pobytu. Platnost tohoto víza k pobytu začne datem vstupu do Španělska, jež bude povinně uvedeno v cestovním pase nebo v cestovním dokladu.

Oprávnění k prvnímu přechodnému pobytu má platnost jeden rok.

Jaké kroky je třeba podniknout po příjezdu do Španělska? Po převzetí víza musí žadatel vstoupit na španělské území v průběhu doby platnosti tohoto víza. Ve lhůtě nejvýše jednoho měsíce od vstupu musí osobně požádat o identifikační doklad cizince (*Tarjeta de Identidad de Extranjero*). K tomu je nutné poskytnout otisk prstu na komisařství státní policie v místě, kde bude žadatel pobývat (*Comisaría Nacional de Policía*). Přibližně po čtyřiceti dnech od poskytnutí otisku obdrží doklad o povolení k pobytu (*Tarjeta de Residencia*).

¹ *Delegación del Gobierno* – zastupitelský úřad vlády v autonomních oblastech.

² *Subdelegación del Gobierno* – zastupitelský úřad vlády v provinciích.

PRODLOUŽENÍ PŘECHODNÉHO POBYTU (*TARJETA DE RESIDENCIA TEMPORAL*)

Kdy je třeba žádat o prodloužení přechodného pobytu? Sedmdesát dní před datem uplynutí platnosti víza (žádost o prodloužení je možné předložit také v následujících třech měsících po datu, kdy skončila platnost předchozího povolení, což se však nedoporučuje).

Jaké doklady je třeba předložit?

- Řádně vyplněnou žádost.
- Platný cestovní pas a fotokopii k jeho ověření.
- Jednu fotografii.
- Kopii průkazu o povolení k pobytu (*Autorización de Residencia*), který ždatel zamýšlí prodloužit.
- Průkaz o státním nebo soukromém zdravotním pojištění.
- Potvrzení o zajištění dostatečných finančních prostředků na požadovanou dobu pobytu.

Na jak dlouhou dobu se uděluje první prodloužení víza k přechodnému pobytu?

První prodloužení víza k přechodnému pobytu má obecně platnost dva roky.

Poznámka: Předložení žádosti o prodloužení přechodného pobytu ve stanovené lhůtě prodlouží platnost předchozího víza až do rozhodnutí o této žádosti.

Jaká je lhůta pro projednání žádosti o prodloužení? Úřad musí rozhodnout ve lhůtě tří měsíců od podání žádosti. Pokud do této lhůty nerozhodne, znamená to rozhodnutí ve prospěch žadatele. Nicméně úřad je povinen rozhodnout urychleně.

Ve lhůtě jednoho měsíce od vydání usnesení ve prospěch žadatele požádá cizinec na komisařství státní policie (*Comisaría de la Policía Nacional*) o nové vízum k pobytu. Na komisařství poskytne otisk prstu a předloží:

- Usnesení ve prospěch žadatele o prodloužení víza.
- Potvrzení k formuláři žádosti.
- Platný cestovní pas.

- Potvrzení o zaplacení poplatků.
- Tři současné barevné fotografie pasového formátu na bílém pozadí a s nezakrytou hlavou.

Je možné změnit vízum k pobytu na vízum k pobytu za účelem zaměstnání nebo za účelem podnikání? Ano, v případě, že cizinec usiluje o navázání zaměstnaneckého poměru, musí ve Španělsku získat nabídku práce (v těchto případech se nebude brát v úvahu situace na španělském trhu práce, tudíž není třeba předkládat vyjádření, *Certificado Negativo*, od úřadu práce, *servicios públicos de empleo*³, o tom, že na španělském trhu práce není pracovní síla, která by danou práci mohla vykonávat). Viz část o vízu k pobytu za účelem zaměstnání.

V případě, že chcete vykonávat podnikatelskou činnost, jsou vyžadovány všechny jednotlivé stanovené náležitosti pro tento druh víza vyjma výpisu z rejstříku trestů (*certificado de antecedentes penales*) ze země původu.

Poznámka: Účinnost uděleného víza k pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání je podmíněna následným ohlášením a/nebo přihlášením se k platbám na úřadu sociálního pojištění (*Seguridad Social*), a to ve lhůtě jednoho měsíce od oznámení o udělení víza. Po splnění dané podmínky začíná doba platnosti tohoto povolení.

PŘECHODNÝ POBYT VE ZVLÁŠTNÍCH PŘÍPADECH

Které případy se podle zákona považují za zvláštní pro poskytnutí povolení k přechodnému pobytu? Jsou to tyto případy:

- Vazby.
- Humanitární důvody.

I) Vazby

Co jsou to vazby? Je to případ, kdy se cizinec nachází ve Španělsku, a aniž by měl statut španělského rezidenta, je na Španělsko určitým způsobem vázán.

Jaké druhy vazeb existují? Existují tři druhy:

³ Oficiální název: *Servicio Público de Empleo Estatal (SEPE)* – úřad práce v jednotlivých autonomních oblastech.

1. **Vazby sociální.** Kromě splnění dalších podmínek je třeba předložit potvrzení o nepřetržitém pobytu ve Španělsku po dobu 3 let.
2. **Vazby pracovní.** Kromě splnění dalších podmínek je třeba předložit potvrzení o nepřetržitém pobytu ve Španělsku po dobu 2 let.
3. **Vazby rodinné.** Jedná se o dítě matky nebo otce, kteří jsou původem Španělé.

Lze po získání přechodného pobytu z důvodu vazeb na Španělsko pracovat? Ano, poskytnutí povolení k pobytu z důvodu vazeb na Španělsko může zahrnovat i povolení povolení k pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání na území Španělska po dobu platnosti tohoto povolení (obvykle jeden rok). Účinnost uděleného povolení k pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání je podmíněna následným ohlášením a/nebo přihlášením se k platbám na úřadu sociálního pojištění (*Seguridad Social*), a to ve lhůtě jednoho měsíce od oznámení o udělení víza.

Jaké podmínky musí cizinec splnit při žádosti o přechodný pobyt z důvodu sociálních vazeb?

- Doložit nepřetržitý pobyt ve Španělsku po dobu alespoň 3 let.
- Nemít záznam v rejstříku trestů ve Španělsku ani v zemi původu.
- Uzavřít pracovní smlouvu nejméně na 1 rok, při podávání žádosti již podepsanou zaměstnavatelem a zaměstnancem, nebo zajistit dostatečné prostředky na živobytí.
- Doložit rodinnou vazbu na španělského občana nebo na jiného cizince s legálním pobytem (manžel/manželka, příbuzní v přímé linii vzestupné či sestupné).

Nebo předložit osvědčení dokládající sociální vazby vydané obecním úřadem ve španělském bydlišti žadatele. (Uvedené osvědčení musí obsahovat ověření totožnosti; dobu pobytu zájemce v současném bydlišti; prostředky na živobytí, kterými disponuje; stupeň znalosti užívaných jazyků; zapojení v sociálních strukturách ve svém okolí; programy sociálně-pracovních vazeb od soukromých nebo státních institucí, kterých se zúčastnil; a všechny další činnosti, které by mohly sloužit k určení kvality vazeb.)

Jaké doklady je třeba předložit?

- Žádost.
- Jednu fotografii.
- Cestovní pas s platností alespoň 4 měsíce (originál a kopii).
- Doklady o nepřetržitém pobytu ve Španělsku po dobu alespoň 3 let předcházejících předložení žádosti (originál a kopii).
- V případě trestně odpovědných originál **výpisu z rejstříku trestů** (*certificado de antecedentes penales*) vydaný úřadem země či zemí, kde cizinec pobýval v posledních 5 letech. Tento doklad musí být řádně přeložen a ověřen.
- Pracovní smlouvu (originál), podepsanou zaměstnavatelem a zaměstnancem sjednanou alespoň na 1 rok (s účinností podmíněnou platností požadovaného víza k pobytu z důvodů zvláštních okolností).
- Doklad totožnosti *DNI* (*Documento nacional de identidad*) nebo *CIF* firmy (*Código de identificación fiscal*) – originál a kopii.
- Je-li nabízená pracovní pozice **prací v domácnosti**, potvrzení o platební schopnosti zaměstnavatele (daňové přiznání z posledního roku, 6 posledních výplatních pásek nebo doklad potvrzující tuto platební schopnost) – originál a kopii.
- Doklad potvrzující **rodinnou vazbu** žadatele na cizince s legálním pobytem (manžel/manželka, příbuzní ve vzestupné či sestupné přímé linii) – originál a kopii. Tento doklad musí být řádně přeložen a ověřen.
Nebo **osvědčení** o sociálních vazbách vydané **obecním úřadem**, u něhož je žadatel zapsán (v registru obyvatel).

Co se děje v případě, že cizinec nemá sjednanou pracovní smlouvu? V tomto případě se osvědčení vydané obecním úřadem, u kterého je cizinec hlášen, řídí §46.2 c) královského dekretu (*Real Decreto*) č. 2393/2004, v němž se stanoví: „Příslušný obecní úřad může doporučit, aby byl cizinec zbaven povinnosti mít sjednanou pracovní smlouvu, pokud disponuje dostatečnými prostředky na živobytí.“

Kdo může požádat o povolení k přechodnému pobytu z důvodu pracovních vazeb? Cizinec, který:

- Potvrdí nepřetržitý pobyt ve Španělsku po dobu alespoň 2 let.
- Nemá záznam v rejstříku trestů.
- Prokáže existenci pracovně-právních vztahů trvajících po dobu nejméně 1 roku, a to prostřednictvím soudního usnesení⁴, které tyto vztahy uzná, nebo úředního usnesení z inspekce práce a úřadu sociálního pojištění (*Inspección de Trabajo y Seguridad Social*), jež tyto vztahy potvrdí.

Poznámka: Udělené povolení může být buď pouze k pobytu, anebo k pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání v závislosti na tom, zda žadatel předloží pracovní smlouvu či ne.

Jaké podmínky musí cizinec splnit, přeje-li si získat povolení k přechodnému pobytu z důvodu sociálních vazeb?

- Být dítětem matky nebo otce se španělským původem.
- Nemít záznam v trestním rejstříku ve Španělsku ani v zemi původu.

Žádost předkládá obyvatel cizího původu s výjimkou nezletilých a nezpůsobilých k právním úkonům. V takových případech předloží žádost jejich právní zástupce. Není potřeba vízum a nebere se v úvahu ani situace na španělském trhu práce.

Poznámka: Udělené povolení může být buď pouze k pobytu, anebo k pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání v závislosti na tom, zda žadatel předloží pracovní smlouvu či ne.

II) Humanitární důvody

V jakých případech lze žádat o povolení k přechodnému pobytu z humanitárních důvodů?

Tyto případy jsou tři:

- Cizinec, který se stal obětí trestných činů vymezených v trestním zákoně (*Código penal*) (§311 a §314), spáchaných za přitěžujících okolností, z rasistických, antisemitských nebo jinak diskriminačních důvodů, uvedených

⁴ Tato usnesení vydávají pověřená oddělení, která jsou součástí soudního systému Španělska.

v §22 4. trestního zákona (*Código Penal*), nebo trestných činů domácího násilí podle zákona č. 27/2002 ze dne 31. července upravujícího ochranu obětí domácího násilí, a to vždy při vynesení rozsudku za takovéto trestné činy.

- Cizinec, který doloží, že nenadále onemocněl vážnou nemocí takového charakteru, jež vyžaduje odbornou lékařskou péči nepřístupnou v zemi původu, a že by přerušení nebo neposkytnutí léčby znamenalo vážné ohrožení na zdraví nebo na životě.
- Cizinec, který v žádosti o příslušné vízum doloží, že návrat do země původu nebo do země, ze které pochází, by znamenal ohrožení jeho bezpečnosti nebo bezpečnosti jeho rodiny, a splní všechny ostatní požadavky, aby mohl získat povolení k přechodnému pobytu nebo k přechodnému pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání.

Jaké doklady je třeba předložit?

- Řádně vyplněný úřední formulář žádosti.
- Cestovní pas s platností na nejméně 4 měsíce.
- Doklad o tom, že žadatel patří do jedné z výše uvedených kategorií (rozsudek o domácím násilí, lékařská zpráva od zdravotnického zařízení⁵ apod.).

Lze ihned po získání povolení k přechodnému pobytu z humanitárních důvodů začít pracovat? Ne, bude-li cizinec chtít pracovat, musí osobně požádat o povolení k práci na příslušném úřadě. Tuto žádost je možné předložit zároveň s žádostí o povolení k pobytu z důvodu zvláštních okolností, anebo během doby platnosti povolení k přechodnému pobytu.

Na jak dlouhou dobu se povolení k pobytu z důvodu zvláštních okolností uděluje? Vzhledem ke své výjimečnosti má tento druh povolení (stejně tak jeho prodloužení) platnost jeden rok.

Jak dlouho trvá projednání žádosti o povolení k pobytu z důvodu zvláštních okolností? Lhůta pro projednání žádosti jsou nejvýše tři měsíce ode dne následujícího po datu, kdy byla přijata orgánem oprávněným k vyřízení této žádosti.

⁵ Vydáváním těchto lékařských zpráv je pověřeno zvláštní oddělení zdravotnických orgánů.

Nejpozději do jednoho měsíce od oznámení o udělení povolení, nebo od data právní moci tohoto povolení musí cizinec osobně požádat o průkaz totožnosti cizince (*Tarjeta de Identidad de Extranjero – TIE*).

Existují kromě vazeb a humanitárních důvodů nějaké další důvody, pro které je možné požádat o povolení k pobytu z důvodu zvláštních okolností? Ano, existují další tři případy:

- Cizinec pod mezinárodní ochranou (u žadatelů o azyl, uprchlíků a v případě hromadného odsunu osob).
- Cizinec spolupracující se správními a soudními orgány. Například při narušení fungování mafie obchodující s lidmi.
- Cizinec, jehož pobyt ve Španělsku je ve veřejném zájmu nebo v zájmu národní bezpečnosti.

Poznámka: Co se týče místa podání, dokladů k předložení, usnesení atd., řídí se tyto tři poslední případy výše uvedeným. I v těchto případech může cizinec osobně požádat o povolení k práci.

POVOLENÍ K POBYTU ZA ÚČELEM ZAMĚSTNÁNÍ NEBO PODNIKÁNÍ

Co cizinec potřebuje k tomu, aby mohl pracovat ve Španělsku? Úřední povolení, které ho opravňuje k výkonu práce na španělském území.

Od kolika let může cizinec ve Španělsku pracovat? Povolení k pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání lze udělit osobě starší 16 let.

Jakými způsoby lze ve Španělsku pracovat? Existují dva způsoby:

- Pracovat jako zaměstnanec.
- Založit ve Španělsku vlastní firmu.

Jak dlouhá je platnost jednoho povolení k pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání? Může mít dobu trvání kratší než pět let.

- První povolení k pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání se poskytuje na 1 rok.

- Druhé povolení k pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání (po prodloužení prvního) má platnost 2 roky.
- Třetí povolení k pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání má platnost také 2 roky.
- Pokud jste byli držitelem povolení k pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání po dobu 5 po sobě následujících let, je možné získat povolení k trvalému pobytu.

Jak je povolení k pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání omezeno vzhledem k územní působnosti a předmětu činnosti vykonávané práce? Je třeba rozlišovat mezi prvním povolení k pobytu za účelem zaměstnání nebo podnikání a těmi, které získáte později. První může být omezeno předmětem činnosti a geografickou oblastí, v níž se uděluje (tak to bývá v 90 % případů bývá). Nicméně můžete požádat o úpravu a oblast nebo předmět činnosti změnit. Pozdější povolení tato omezení nemají.

POVOLENÍ K POBYTU ZA ÚČELEM ZAMĚSTNÁNÍ

Jaké základní podmínky musí být splněny při žádosti o povolení k pobytu za účelem zaměstnání?

- Doložit, že daný zahraniční pracovník nepobývá ve Španělsku nelegálně.
- Mít nabídku práce ze strany zaměstnavatele.
- Doložit, že je ve Španělsku nedostatek volných pracovních sil, které by mohly obsadit pracovní místo, o něž má zahraniční pracovník zájem (ne vždy je to vyžadováno).

Jak se dokládá, že je ve Španělsku nedostatek volných pracovních sil, které by mohly obsadit pracovní místo, o něž má zahraniční pracovník zájem? Je to možné doložit dvěma cestami:

1. Zahraniční pracovník odkáže na seznam těžko obsaditelných zaměstnání, které čtvrtletně vydává úřad práce (*Servicio Público de Empleo Estatal*). Pokud se pozice, kterou chce cizinec obsadit, nachází na tomto seznamu, stačí předložit písemnost, která tuto skutečnost uvádí.

2. V případě, že se dané pracovní místo nenachází na zmíněném seznamu, předloží zaměstnavatel pracovní nabídku příslušnému orgánu, jež rozhodne, zda je ve Španělsku nedostatek takovýchto volných pracovních sil. Je třeba čekat 15 dní, a pokud se v této době nedostaví žádný španělský státní příslušník, člen EU nebo cizinec s legálním pobytem, aby obsadili toto volné místo, může daná instituce vydat potvrzení (*Certificado Negativo*) o tom, že ve Španělsku chybí adekvátní volné pracovní síly pro danou činnost.

Je vždy nutné dokládat, že je ve Španělsku nedostatek volných pracovních sil?

Ne, tuto skutečnost není nutné dokládat, pokud je pracovník:

1. Manželem/manželkou nebo dítětem cizince s prodlouženým povolením k pobytu ve Španělsku.
2. Dítětem španělského občana nebo občana členského státu EU, pokud jejich legální pobyt ve Španělsku trvá alespoň 1 rok.
3. Držitelem dříve vydaného povolení k pobytu a práci, které zamýšlí prodloužit.
4. Držitelem povolení k pobytu.
5. Pracovníkem montáží při obnově zařízení nebo výrobního závodu.
6. Cizincem, který se stará o své příbuzné španělské národnosti ve vzestupné či sestupné linii.
7. Cizincem narozeným a pobývajícím ve Španělsku.
8. Dítětem nebo vnoučetem občanů Španělska (španělského původu).
9. Uznán osobou bez státní příslušnosti nebo osobou, která pozbyla statut osoby bez státní příslušnosti, rok po uplynutí skončení takového statutu.
10. Nezletilým cizincem s povolením k pobytu, který je způsobilý k práci a je v opatrovnictví instituce s oprávněním k péči o nezletilé. (Má potvrzení o tom, že se nemůže vrátit k rodině nebo do země původu).
11. Cizincem, který má povolení k přechodnému pobytu z důvodu vazeb na Španělsko, jakož i z humanitárních důvodů, při spolupráci s justicí, nebo z důvodu jiných zvláštních okolností.
12. Cizincem, který byl držitelem povolení k sezónní práci na 4 kalendářní roky a vrátil se do své země.

13. Osobou zastávající funkci s velkou mírou zodpovědnosti (týká se funkcí manažerských a řídicích).

14. Příslušníkem jednoho ze států, se kterými Španělsko podepsalo mezinárodní dohodu, jako v případě Chile a Peru.

Kde se předkládá žádost o první povolení k pobytu za účelem zaměstnání? Na zastupitelském úřadě vlády v autonomních oblastech (*Delegación del Gobierno*) nebo na zastupitelském úřadě vlády v provincii (*Subdelegación del Gobierno*), ve které cizinec hodlá vyvíjet svou činnost zahraničního pracovníka.

Jaké doklady je třeba předložit?

ZAMĚSTNANEC:

- Jednu fotografii (pasového formátu, současnou, barevnou, na bílém pozadí a s nezakrytou tváří).
- Kopii celého platného cestovního pasu nebo jiného cestovního dokladu.
- Povolení k pobytu (pouze v případě, že cizinec již ve Španělsku legálně pobývá).
- Takové doklady, má-li je zájemce k dispozici, jež dokazují některé ze zvláštních případů stanovených v §40 organického zákona (*Ley Orgánica – LO*) 4/2000 (povolení bez zřetele k situaci na španělském trhu práce).
- Případně potvrzení o odborných zkušenostech nebo o vzdělání potřebném k výkonu nabízené pracovní funkce prostřednictvím osvědčení o předchozích zaměstnáních na stejných nebo obdobných pozicích, nebo příslušné tituly či diplomy, anebo jakákoli jiná přijatelná potvrzení dokládající tyto skutečnosti.
- Případně uznaný titul požadovaný při vykonávání odborné činnosti.

PODNIKATEL:

- Odůvodnění žádosti.
- Potvrzení o nutnosti přijetí zaměstnance a o zajištění prostředků k plnění závazků vyplývajících z tohoto přijetí zaměstnance prostřednictvím následujících dokladů, v závislosti na pracovním místě a činnosti firmy.

Zaměstnanec v domácnosti:

- Doklad o rodinném příjmu.
- Rodinnou knížku⁶.
- Potvrzení o trvalém bydlišti.

Při podnikání v zemědělství:

- Formulář *TC2*⁷ za posledních 12 měsíců nebo doklad o platbách sociálního pojištění firmy v tomto období (*Vida laboral*).
- Výpis z katastru nemovitostí dokládající firemní vlastnictví půdy.

Při podnikání v ostatních činnostech:

- Formulář *TC2* za posledních 12 měsíců nebo doklad o platbách sociálního pojištění firmy v tomto období (*Vida laboral*).
- Daňové přiznání za poslední rok.
- Smlouvy o dílo (v případě staveb).
- Pracovní smlouvu a úřední formulář s nabídkou práce, které zaměstnanci garantují nepřetržitou činnost během platnosti povolení k pobytu a práci (v případě cizince nepobývajícího ve Španělsku, nesmí být trvání pracovního poměru kratší než 1 rok).
- *DNI* nebo *CIF* firmy.
- Doklad o přihlášení firmy k platbám sociálního pojištění na úřadě (*Seguridad Social*).
- Případně úřední doklad o právním zastoupení firmy ve prospěch osoby, která žádost předkládá.
- Případně dokument identifikující odborníka (vedoucí úředník, právník apod.), který žádost předkládá.
- Případně doklad od úřadu práce s uvedením výsledku řízení o předložené nabídce, pokud pracovník neuvede, čemu dává přednost.

Jak dlouho trvá vyřízení žádosti o povolení k pobytu za účelem zaměstnání?

Zákon stanoví na vyřízení žádosti lhůtu nejvýše tři měsíce, v praxi ale bývá ve

⁶ Záznam vedený o každé španělské rodině, obsahuje informace o narození, svatbě, potomcích, pracovních místech apod.

⁷ *TC2* je dokument o organizaci firmy, který se předkládá společně s formulářem o placení sociálního pojištění.

španělských provinciích s vysokým počtem zahraničních pracovníků doba vyřízení delší.

Jakým způsobem bude oznámeno udělení povolení k pobytu za účelem zaměstnání? Oznámení o rozhodnutí udělení víza k pobytu za účelem zaměstnání bude zasláno na žadatelovu adresu (dopis s oznámením o udělení). V tomto usnesení bude uvedeno, že vízum k pobytu za účelem zaměstnání začíná platit ve chvíli, kdy zahraniční pracovník obdrží povolení k pobytu za účelem zaměstnání a vycestuje do Španělska. Zaměstnavatel musí tento dopis odeslat zaměstnanci, aby si mohl vyřídit vízum k pobytu za účelem zaměstnání.

Kdy a kde je třeba žádat o vízum k pobytu za účelem zaměstnání? Od chvíle, kdy zaměstnavatel ve Španělsku obdrží usnesení o udělení povolení k pobytu za účelem zaměstnání, má zahraniční pracovník lhůtu nejvýše jednoho měsíce na to, aby na konzulátu nebo příslušné ambasádě požádal o pracovní vízum za účelem zaměstnání.

Jaké doklady je třeba předložit?

- Úřední formulář žádosti o vízum (originál i kopii).
- Cestovní pas s platností alespoň 4 měsíce.
- Výpis z rejstříku trestů ze země původu nebo místa, kde pobýval v uplynulých 5 letech, ověřený a přeložený, je-li to třeba.
- Lékařské potvrzení o tom, že žadatel netrpí žádným z onemocnění vyžadujícím karanténu uvedených v Mezinárodním zdravotnickém řádu.
- Usnesení zastupitelských úřadů vlády *Delegación del Gobierno* (v autonomních oblastech) nebo *Subdelegación del Gobierno* (v jednotlivých provinciích), ze kterého je zřejmé, že mu bylo uděleno povolení k pobytu za účelem zaměstnání. Toto usnesení musí být podepsané zaměstnavatelem.

Jakou lhůtu má cizinec na vyzvednutí víza od jeho udělení? Poté, co úřad oznámí zahraničnímu pracovníkovi, že bylo vízum uděleno, má cizinec na osobní převzetí lhůtu nejvýše jednoho měsíce. Pokud si cizinec nepřevzme vízum v této lhůtě, povolení k pobytu za účelem zaměstnání bude zrušeno.

Co musí zahraniční pracovník po vydání víza udělat? Ve chvíli, kdy vízum převezme, může vycestovat do Španělska. Tam se přihlásí k platbám na úřadě sociálního pojištění (*Seguridad Social*) a požádá o identifikační doklad cizince (*Tarjeta de Identificación de Extranjeros – TIE*).

IDENTIFIKAČNÍ DOKLAD CIZINCE

Jaké kroky musí podniknout cizinec, nacházející se ve Španělsku, jemuž bylo uděleno vízum? Od legálního vstupu do Španělska s příslušným vízem, má zahraniční pracovník lhůtu jednoho měsíce na to, aby osobně požádal o identifikační doklad cizince (*Tarjeta de Identificación de Extranjeros – TIE*) na příslušném úřadě, obvykle na komisařství státní policie v místě, kde pobývá (*Comisaría de Policía Nacional*).

Jaké doklady je třeba předložit k žádosti o identifikační doklad cizince (*Tarjeta de Identificación de Extranjeros*)?

- Platný cestovní pas žadatele.
- Vízum k pobytu za účelem zaměstnání.
- Doklad o zaplacení příslušných poplatků.
- Doklad o předložení žádosti o povolení k pobytu a práci.
- Tři barevné fotografie průkazového formátu na bílém pozadí a s nezakrytou hlavou.

Poznámka: Po předložení všech zmíněných dokladů budou žadateli pro účely vydání identifikačního dokladu cizince (*Tarjeta de Identificación de Extranjeros*) odebrány otisky prstů.

Zaměstnanec obdrží dočasný identifikační doklad cizince (s uvedeným číslem dokladu; *Tarjeta de Identificación de Extranjeros – TIE*). Ve lhůtě čtyřiceti dnů mu bude vystaven indentifikační doklad se stejnou dobou platnosti jako povolení k pobytu. Dočasný identifikační doklad cizince si musí vyzvednout sám cizinec.

Kdy může zahraniční pracovník začít pracovat? Zahraniční pracovník může začít pracovat od chvíle legálního vstupu s příslušným pracovním vízem. Na úřadě sociálního pojištění (*Seguridad Social*) se přihlásí se k platbám sociálního pojištění a začne toto pojištění platit.

Kdy se může zaměstnanec ohlásit nebo přihlásit k platbám na úřadě sociálního pojištění (*Seguridad Social*)? Tento úkon musí uskutečnit před podáním žádosti o identifikační doklad cizince (*Tarjeta de Identificación de Extranjeros*) nebo v době nejvýše jednoho měsíce od vstupu do Španělska. V případě, že tomu tak nebude, povolení, o které žádal, nenabude platnosti.

POVOLENÍ K POBYTU ZA ÚČELEM PODNIKÁNÍ

Kdo může požádat o povolení k pobytu za účelem podnikání? Ti, kteří ve Španělsku zamýšlejí pracovat ve své vlastní firmě.

Jaké jsou základní požadavky na podání žádosti o povolení k pobytu za účelem podnikání?

- Nepobývat ve Španělsku nezákonně. V případě cizinců nepobývajících ve Španělsku bude žádost předložena příslušníkem španělského konzulárního úřadu.
- Disponovat dostatečnými finančními prostředky, které budou doloženy bankovními potvrzeními.
- Vytvářet ve Španělsku pracovní místa.
- Předložit podnikatelský záměr, který bude odrážet předcházející aspekty.

Jaké doklady je třeba předložit k žádosti o povolení k pobytu za účelem podnikání?

- Úřední formulář žádosti (4x).
- Jednu fotografii (průkazového formátu, současnou, barevnou, na bílém pozadí a s nezakrytou tváří).
- Platný cestovní pas nebo cestovní doklad.
- Záměr činnosti s uvedením předpokládané investice a případně pracovních míst, jejichž vytvoření se předpokládá.
- Potvrzení o finanční investici, anebo dostatečný příslib podpory ze strany finančních a jiných institucí.
- Předběžnou zprávu o tom, že výkon této činnosti přinese již v prvním roce dostatečné prostředky.

- Přehled povolení nebo licencí, které jsou vyžadovány ke zřízení, zahájení nebo chodu plánované činnosti s potvrzením žádosti od příslušných institucí.
- Případně uznaný titul nebo osvědčení způsobilosti vyžadované danou profesí.
- Pokud to výkon nezávislých odborných činností vyžaduje, doklad o členství v profesních organizacích.

V případě cizinců **nepobývajících ve Španělsku** se žádost předkládá na příslušném španělském konzulárním úřadě spolu s níže uvedenými doklady:

- Výpis z rejstříku trestů vydaný úřady země původu nebo země či zemí, kde žadatel pobýval během posledních 5 let.
- Lékařské potvrzení o tom, že žadatel netrpí žádnou z nemocí podléhajících karanténě uvedených v Mezinárodním zdravotnickém řádu.

Existují ve Španělsku nějaké zvláštní požadavky při podnikání v určitých profesích? V případě vykonávání činnosti nezávislých odborných profesí jako je profese lékaře, právníka, architekta apod., které si žádají členství v profesních organizacích, bude požadováno, aby zájemce řečenou činnost vykonával již dříve, jako zaměstnanec nebo jako podnikatel, během alespoň dvou nepřetržitých let předcházejících jeho příjezdu do Španělska, anebo dva roky ve Španělsku, pokud tuto činnost vykonával jako zaměstnanec.

Kde se předkládá žádost o povolení k pobytu za účelem podnikání? Zahraniční pracovník nepobývající ve Španělsku, který zde hodlá podnikat, musí osobně předložit všechny doklady na konzulátu nebo na příslušné španělské ambasádě ve své zemi původu anebo v zemi legálního pobytu.

Jak dlouho trvá vyřízení žádosti o povolení k pobytu za účelem podnikání? Zákon stanovuje na vyřízení žádosti lhůtu nejvýše tři měsíce, ve španělských provinciích s vysokým počtem zahraničních pracovníků ale bývá doba vyřízení delší.

Jakým způsobem bude oznámeno udělení povolení k pobytu za účelem podnikání? Po předložení příslušných dokladů diplomatická mise nebo příslušný konzulární úřad projednájí žádost a případně vydají vízum k pobytu za účelem podnikání, a to ve lhůtě nejvýše jednoho měsíce. V případě, že si žadatel nepřeveze

své vízum v této lhůtě, bude jeho jednání chápáno jako zřeknutí se uděleného víza, a toto bude zaprotokolováno.

V jaké lhůtě po udělení víza je třeba vstoupit na území Španělska? Cizinec musí vstoupit na španělské území během platnosti vydaného víza, která nikdy není delší než tři měsíce.

Jaké účinky má toto vízum? Poskytnutí víza k pobytu za účelem podnikání zahrnuje i první vízum k pobytu za účelem podnikání. Platnost tohoto pobytu začne datem vstupu do Španělska, jež musí být uvedeno v cestovním pase.

Jaké kroky musí cizinec po příjezdu do Španělska podniknout? Cizinec musí ve lhůtě nejvýše jednoho měsíce od svého legálního vstupu do Španělska osobně podat žádost o identifikační doklad cizince (*Tarjeta de Identidad de Extranjero*), a to na příslušném úřadě, obvykle na cizineckém úřadě (*Oficina de Extranjeros*), nejvyšším policejním ředitelství (*Jefatura Superior*) nebo na komisařství státní policie v místě, kde bude pobývat (*Comisaría de Policía Nacional*).

Kdy může cizinec s vízem k pobytu za účelem podnikání začít pracovat? Od okamžiku legálního vstupu s příslušným vízem k pobytu za účelem podnikání může cizinec začít pracovat a musí se přihlásit k platbám na úřadě sociálního pojištění (*Seguridad Social*).

2 KOMENTÁŘ K PŘEKŁADU

2.1 PŘEKŁADATELSKÁ ANALÝZA

2.1.1 Stylotvorné faktory

2.1.1.1 Objektívni stylotvorné faktory

2.1.1.1.1 Funkce textu

Základní dvě funkce vybraných kapitol jsou konstituujícími složkami administrativního stylu⁸ (ten spadá pod věcně objektívni styly). Je to funkce regulativní, vyznačující se nominalitou a přesností, a funkce operativní (správní), která se projevuje už samotným tématem (viz kapitola 2.1.1.1.8 Téma). Obě dominantní funkce jsou úzce vázány na funkci prostě sdělnou, jelikož jde o jakýsi souhrn informací o možnostech pobytu ve Španělsku. Tato příručka pro cizince je tedy prostředkem k předání velkého množství informací, jež jsou však regulovány příslušnými zákony a předpisy.

2.1.1.1.2 Ráz sdělení

Ráz sdělení je veřejný – publikace byla vytvořena a zveřejněna imigračním oddělením úřadu španělského města Roquetas de Mar ve spolupráci s generálním ředitelstvím oddělení pro integraci imigrantů ministerstva práce a sociálních věcí. Je též oficiální, právě z toho důvodu, že autor je institucionální (dvě instituce). Závažnost komunikátu je pro adresáty vysoká, ale na druhou stranu ne tolik, jako kdyby se jednalo přímo o konkrétní znění zákona nebo o oznámení dané instituce o jistém rozhodnutí vedení města.

⁸ ČECHOVÁ, Marie, KRČMOVÁ, Marie a MINÁŘOVÁ, Eva. *Současná stylistika*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. 381 s. ISBN 978-80-7106-961-4, s. 230.

Z uvedeného vyplývá i poměrně formální povaha textu, i když velmi ovlivněna výrazným zaměřením na co nejlepší informativnost textu a porozumění adresáta sdělení. Právě důraz na předání informací, tedy na obsahovou stránku sdělení, mohl způsobit grafické a jiné nedostatky textu. Tyto překlepy apod. mírně snižují jeho prestižnost.

Velký důraz na informovanost adresáta je nejvýraznějším prvkem originálu. Tato skutečnost byla jistě příčinou i následující zajímavé vlastnosti originálu. Text je monologický z toho pohledu, že je v něm přímo účastný pouze jeden účastník komunikace, vystupuje tudíž jako celek tvořený jedním autorem s cílem sdělit mnoho informací, a to v přesném znění. Avšak právě snaha předat velké množství informací srozumitelnou formou vedla k frekventovaným dialogickým prvkům. Celý text provází řada otázek a odpovědí. Jde ve své podstatě o fiktivní dialog autora s adresátem pomocí otázek. Například:

¿Qué es una residencia temporal? Es la situación que autoriza a permanecer en España por un periodo superior a noventa días e inferior a cinco años (en este supuesto nos estamos refiriendo sólo a residencia temporal en España, sin realizar actividades laborales; sin autorización de trabajo) (O: 3)

Co je to přechodný pobyt? Jedná se o režim pobytu, kdy je povoleno pobývat ve Španělsku po dobu delší než devadesát dní a kratší než pět let (přechodný pobyt ve Španělsku bez výkonu pracovní činnosti, tj. bez pracovního povolení). (PT: 11)

2.1.1.1.3 Situace a prostředí

Překládaný text je dostupný elektronicky na webových stránkách Roquetas de Mar. Vznikl v březnu roku 2007. Rádi bychom podotkli, že námi přeložené kapitoly jsou pouze malou částí rozsáhlejšího celku. Úvod celého průvodce (není součástí překladu) jasně popisuje celý kontext (Viz Příloha 2). Publikace má za cíl sloužit jako nástroj ke zjednodušení přístupu cizinců k možnostem, které nabízí Roquetas de Mar (služby města, vzdělání, pobyt atp.), a zároveň jasně a stručně ukázat, co všechno je možné v rámci různých typů povolení k pobytu (například jak lze přivést do Španělska další členy rodiny). To vše pokud možno praktickou, srozumitelnou formou.

Vybrané kapitoly, které jsme přeložili, se v porovnání s ostatními kapitolami, týkají pouze všeobecně platných možností, jak lze ve Španělsku legálně pobývat. Jde o konkrétní typy povolení k pobytu. Nalezneme taktéž prvky intertextuality – v těchto kapitolách jde především o odkazování na konkrétní zákony.

Z výše uvedeného vyplývá silná vazba komunikátu na situaci a zároveň jeho výrazné zaměření na adresáta. Můžeme si všimnout silné vazby na prostředí, institucionální autor je ze Španělska, adresát je ten, který chce ve Španělsku žít (konkrétně především v Roquetas de Mar), téma se také týká pobytu ve Španělsku. Text vznikl jako reakce na aktuální situaci v tomto městě na jihu Španělska, protože v této oblasti rychle stoupá počet přistěhovalců (v roce 1995 šlo o 2 117 imigrantů, v roce 2005 pak dosáhl počtu 20 000 imigrantů⁹). (Více viz podkapitoly 2.1.1.1.8 Téma a 2.1.1.1.4 Charakter adresáta.)

Text originálu je výrazně vázán na čas. Nedbalostní chyby (překlepy, absence teček za větami atd.) indikují, že autoři možná neměli dostatek času na vytvoření textu nebo na jeho jazykovou korekci. Čas se však jeví významným z hlediska toho, že informace obsažené v textu odpovídají konkrétním zákonům a také vyplývají z práv Evropské unie platících v současnosti. Vzhledem k tomu, že přistěhovalctví patří ve Španělsku mezi důležitá témata, kterými se zabývají politické strany, a vzhledem k celosvětové ekonomické krizi posledních let, která Španělsko výrazně zasáhla a přinesla vysokou nezaměstnanost, je také velká pravděpodobnost změn v příslušných zákonech (tento rok již některé proběhly). Předpokládáme tedy, že bude tento překlad poměrně rychle zastarávat, přestože základní informace sloužící k orientaci v dané problematice se nejspíše nezmění v takové míře. Mohl by tedy svůj obecně informativní účel plnit i v případě, že by se změnilы zákony týkající se pobytu cizinců na španělském území.

2.1.1.1.4 Charakter adresáta

Při charakteristice adresáta originálu se můžeme opět opřít o úvod k celému průvodci, který explicitně vyjadřuje, jakého adresáta očekává. Dokonce je text řazený

⁹ Viz Příloha 2 – Úvod.

podle logiky, kterou autor u čtenáře očekává. Adresát je cizinec se má zájmem o pobyt ve Španělsku (konkrétně ve městě Roquetas de Mar).

Nepředpokládá se předchozí znalost dané problematiky, protože jde o průvodce, který je formálně sestaven z otázek a odpovědí. Struktura je většinou založena na slovníkovém systému: definice (případně pro koho je dané vízum či povolení vhodné), jaké doklady je třeba předložit, místo podání žádosti (případně převzetí), doba vyřízení, výjimky a poznámka. Na první pohled si tak můžeme všimnout, že je brán na adresáta sdělení velký ohled. Jak jsme již zmínili v předchozích kapitolách, hlavním cílem je adresátovo pochopení a snaha o co nejsrozumitelnější formu předání sdělení. Průvodce obsahuje podrobný obsah a úvod má částečně charakter návodu (ke způsobu čtení). Strukturovanost celého textu (daná a jednotná forma, uplaňovaná v celém dokumentu) zjednodušuje příjemci orientaci v textu, a tudíž v celé problematice.

Adresát originálu je španělsky mluvící imigrant se zájmem o pobyt ve Španělsku. Adresát bývá vyjádřen třetí osobou singuláru s podmětem např. *extranjero*, *solicitante*. Adresát překladu je česky mluvící imigrant. Oba adresáti mají zájem o pobyt ve Španělsku a žádné nebo malé znalosti španělského prostředí.

2.1.1.1.5 Forma sdělení

Forma sdělení je primárně psaná, vyznačuje se mnoha grafickými prostředky ukazujícími na standardizaci. Prvky usnadňující recepci odpovídají výše uvedené logické struktuře výstavby textu: nadpis, otázky (tučně), výčty, krátké odstavce (i jednovětné) a opticky jasně oddělená témata. Avšak také co se týče formy, objevují se v textu originálu nedostatky. Například u některých poznámek chybí označení „nota“, některé odstavce nezačínají na novém řádku, přestože by očividně měly (formálně se to projevuje delší mezerou od ostatního textu či ekvivalentní texty na předchozích stránkách, pro oddělení odstavců svědčí i významová logika textu). (Více viz kapitola 2.1.2 Výstavba textu.)

2.1.1.1.6 Míra připravenosti

Text originálu vykazuje mnoho známek vysoké míry připravenosti: výčty a odkazy na konkrétní zákony (včetně citace a parafráze):

Extranjeros víctimas de los delitos tipificados en el Código Penal. (artículos 311 a 314) en los que haya concurrido la circunstancia agravante de comisión por motivos racista, antisemitas o de otra clase de discriminación, tipificada en le art. 22.4ª CP, o de delitos de conductas violentas ejercidas en el entorno familiar, en los términos previstos por la Ley 27/2002, de 31 de julio, reguladora de la orden de protección de las víctimas de violencia doméstica, siempre que haya recaído sentencia por tales delitos. (O: 6)

Cizinec, který se stal obětí trestných činů vymezených v trestním zákoně (Código penal) (§311 a §314), spáchaných za přitěžujících okolností, z rasistických, antisemitských nebo jinak diskriminačních důvodů, uvedených v §22 4. trestního zákona (Código Penal), nebo trestných činů domácího násilí podle zákona č. 27/2002 ze dne 31. července upravujícího ochranu obětí domácího násilí, a to vždy při vynesení rozsudku za takovéto trestné činy. (PT: 16 – 17)

Dále užití ustálených spojení, a termínů (z právní oblasti), promyšlená a logická struktura, výklad dílčí tematiky a názvy institucí, zákonů a dokumentů. Vysoká míra připravenosti také ovlivňuje výběr jazykových prostředků ve velké míře. (Více viz kapitola 2.3 Překladatelské problémy a postupy.)

2.1.1.1.7 Jazykový kód

Jazykový kód je prestižní. Tento text vydal úřad Roquetas de Mar ve spolupráci s ministerstvem jako oficiální úřední dokument. Na druhou stranu se v textu objevují i výrazy nepatřící se do administrativně-právního stylu (například: „nos estamos refiriendo a“ či „tenemos tres supuestos“ – výjimečné tvary sloves v textu: první osoba plurálu).

2.1.1.1.8 Téma a obsah

Text originálu je průvodce pro cizince po možnostech legálního pobytu ve Španělsku, konkrétně ve městě Roquetas de Mar. Pro cizince, kteří mají zájem o pobyt v tomto městě (přechodný nebo trvalý), případně i o práci (jako zaměstnanec nebo podnikatel), autoři vysvětlují, jak toho lze dosáhnout a za jakých podmínek. Jsou popisovány i jiné druhy povolení, jako je povolení k pobytu z důvodu začlenění nebo z humanitárních důvodů. Nechybí ani informace o možnostech prodloužení již udělených povolení. Jisté části se zabývají rodinnými příslušníky těch, kteří už povolení k pobytu získali, nebo jsou občanem Španělska.

2.1.1.1.9 Slohový postup

Definice a po celou dobu uplatňovaná logická struktura ukazují na statický popis v rámci výkladu – typický pro administrativní a odborný text. Úvodní část každé kapitoly tvoří výklad (předložení dané problematiky, nebo dílčího tématu a jeho rozvinutí, a to za pomoci otázek). Výčty a popisy oficiálních dokumentů a náležitostí jsou statickým popisem (znaky objektu, minimalizovaná dějovost, formální slovesa, výčet znaků atd.).¹⁰

2.1.1.1.10 Funkční styl

Funkční styl je administrativní, ale výrazná orientace na čtenáře styl výrazně ovlivňuje. Oproti běžným administrativním textům chybí komplikovaná syntax, odstavce jsou kratší. Svou intertextovostí (zákony), přesností (celé, oficiální názvy a časté číslovky) se do textu dostávají prvky právního jazyka.

Tento administrativně-právní text je stylisticky nevyrovnaný. Oficiální ráz narušuje nekoherence a nelogické navazování výčtů na úvodní větu. Například: *¿Qué documentación deberá acompañar a la solicitud de visado? Solicitud de modelo*

¹⁰ ČECHOVÁ, Marie, KRČMOVÁ, Marie a MINÁŘOVÁ, Eva. *Současná stylistika*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. 381 s. ISBN 978-80-7106-961-4, s. 111 – 116.

oficial [...]. Příklad nelogického navazování položek ve výčtu: No, no ser necesario acreditar tal circunstancia cuando el trabajador extranjero sea: [...] La cobertura de puestos de confianza [...].

Analyzovaný text má i další vlastnosti administrativního stylu, je veřejný, jsou v něm uváděny konkrétní údaje a je dodržována jistá struktura. Autor je potlačen, text obsahuje termíny a ustálená spojení z oblasti imigrace, ale i dalších oborů. Oproti jiným textům ve španělštině je zde vyšší koncentrace nominálních spojení, někdy vzniklých prostřednictvím substantivizace či adjektivizace.

2.1.1.2 Subjektivní stylové faktory

2.1.1.2.1 Momentální fyzický a psychický stav autora

Přestože je autor institucionální (fyzicky tedy může jít o více osob), objevují se v textu znaky roztržitosti nebo možná spěchu, případně absence korektora, či únava z rozsáhlého textu náročného na dodržení věcné správnosti a úplnosti.

2.1.1.2.2 Vztah autora a příjemce

Vztah autora a příjemce sdělení je nerovnoprávný, protože text vykládá informace, u kterých předpokládá, že jsou pro příjemce nové. Navíc neočekává, že by měl čtenář nějaké hlubší znalosti obecně o dané problematice (proto se v textu objevují například definice základních pojmů). Můžeme si všimnout i určité podobnosti s návodem.

2.1.1.2.3 Osobnost autora

Vzhledem k tomu, že autor překládaného textu je neosobní, institucionální, je v textu užitá pokud možno neutrální varianta španělštiny, tedy bez výrazů z kooficiálních jazyků, okrajových jevů a dalších. Komunikát spadá do administrativně-právního stylu, nebyly by proto pro tento text vhodné příznakové výrazy z diatopického, diasfratického nebo diafatického hlediska. Z těchto důvodů je v podstatě nemožné určit něco bližšího o osobnosti autora či autorů.

2.1.1.2.4 Záměr autora

Záměrem je vytvořit přehlednou a srozumitelnou příručku pro cizince. Tento průvodce po povoleních k pobytu má povahu návodu, cizinec by měl po jejím přečtení být schopen v praxi jednat podle jejích „pokynů“ (samozřejmě tyto pokyny nejsou přímé, implicitně jsou však přítomny v celém textu, čtenář si pouze vybere, která „část textu“ nejlépe vyhovuje jeho situaci, tou se pak může řídit).

2.1.2 Výstavba textu originálu (a textu překladu)

Text je primárně psaný s vysokou mírou připravenosti – syntax nevykazuje známky spontánnosti. Syntakticky výrazně složitější výpovědi nebo delší odstavce tvoří jen malé procento, a to většinou při citaci nebo parafrázi zákona.

En este caso informe emitido por el Ayuntamiento en el que está empadronado, en los términos del art. 46.2 c) del RD 2393/2004, que establece: “El Ayuntamiento correspondiente podrá recomendar que se exima al extranjero de la necesidad de contar con un contrato de trabajo, siempre y cuando acredite que cuenta con medios de vida suficientes”. (O: 6)

V tomto případě se osvědčení vydané obecním úřadem, u kterého je cizinec hlášen, řídí §46.2 c) královského dekretu (Real Decreto) č. 2393/2004, v němž se stanoví: „Příslušný obecní úřad může doporučit, aby byl cizinec zbaven povinnosti mít sjednanu pracovní smluvu, pokud disponuje dostatečnými prostředky na živobytí.“ (PT: 15)

I estetická stránka textu odráží zaměření na čtenáře. Za účelem jeho rychlé orientace v textu jsou odstavce poměrně krátké, jasně od sebe oddělené a přibližně stejně dlouhé. První věta bývá otázka, graficky vyznačena tučně, přehlednost dotváří nadpisy velkým písmenem. Neméně podstatnou součást tvoří výčty, někdy velmi rozsáhlé, které jsou odděleny odrážkami. Každá položka výčtu pak začíná na novém řádku. (Více viz kapitola 2.3.1.4 Výčty.) Tato úprava nahrazuje konektory.

Co se týče grafické úpravy a strukturace překladu, drželi jsme se originálu, protože v tomto případě se úprava obdobných, srovnatelných, textů v češtině neliší.

Ponechali jsme tedy velká písmena u názvů podkapitol, tučné zvýraznění u otázek a důležitých výrazů, které byly zvýrazněny výjimečně (viz příklad), odrážky u výčtů, spíše kratší odstavce pro větší přehlednost, které někdy tvořily dokonce i samostatné věty (většinou se jednalo o upřesnění předchozí informace nebo o krátkou odpověď). Několikrát jsme rozdělili souvětí, většinou v případě souvětí, které tvořilo odstavce (více viz kapitola 2.3.1.11 Větná stavba).

*Cuando la ocupación o puesto de trabajo ofertado sea de **empleada de hogar**, acreditación de la solvencia económica del empleador (declaración de la Renta del último año, 6 últimas nóminas o cualquier documento justificativo de dicha solvencia) (original y copia). (O: 5)*

*Je-li nabízená pracovní pozice **práci v domácnosti**, potvrzení o platební schopnosti zaměstnavatele (daňové přiznání z posledního roku, 6 posledních výplatních pásek nebo doklad potvrzující tuto platební schopnost) – originál a kopii. (PT: 15)*

Pokud se v originálu nějaká informace opakuje, je vyjádřena tak, jako by se v textu objevila poprvé (více viz kapitola 2.3.3.1 Opakování v textu). Pravděpodobně proto, že by čtenář mohl číst pouze nějaký úsek textu a vyhledávání informací by mu ztížilo recepci (čtení by bylo náročnější na čas, soustředěnost a porozumění). Nepovažovali jsme za nutné opakovat vysvětlivky španělských reálií. V jedné části textu se kataforicky odkazuje na další kapitolu:

Ver apartado de autorización de trabajo por cuenta ajena. (O: 4)

Viz část o pracovním povolení za účelem zaměstnání. (PT: 13)

Prostředky deixe, konkrétně anafory, ve španělštině, na rozdíl od češtiny, jsou členy. Nahrazovali jsme je buď ukazovacími zájmeny typu *tento*, nebo slova typu *daný*. V případech, kdy to díky kontextu bylo možné, jsme členy nepřekládali nebo jsme je nahradili výrazem, který zastupovaly:

***Nota:** El plazo de salida deberá constar en el pasaporte. (O: 3)*

***Poznámka:** Termín odjezdu bude uveden v pase cizince. (PT: 10)*

2.2 PŘEKLADATELSKÁ STRATEGIE

Při vytváření funkčně ekvivaletního překladu k originálu jsme měli na paměti především adresáta překladu. Stejně jako v originále bylo nejdůležitější pokud možno usnadnit recepci čtenáře. Zároveň jsme se snažili dodržovat zásady administrativních textů, například výraznou jednotnou úpravu. Cílem bylo, aby se čtenář v textu co nejlépe orientoval, vše pochopil, a mohl se pak podle přečtených informací řídit v praxi.

Naším cílovým čtenářem byl člověk z českého prostředí, snažili jsme se mu proto zprostředkovat španělské reálie, které se od našich liší. Bylo-li to nutné, vložili jsme poznámku pod čarou, kde jsme co nejstručněji objasnili o jaký orgán nebo dokument se jedná. Ostatní případy jsme řešili vnitřními vysvětlivkami, abychom recepci textu narušili co nejméně.

Reálie týkající se specifické tematiky, kterou se zabývá originál, jsme vyhledávali na oficiálních internetových stránkách institucí, kterých se to týkalo. V tomto případě jsme považovali internetové zdroje za vhodnější než jakékoli jiné, protože informace bývají aktuální a ucelené. Jednalo se například o stránky ministerstev, ambasad, policie, Mezinárodního zdravotnického řádu, a také portálů o právu, především evropském (ať už přímo od Evropské unie nebo ve spolupráci s ní). Webové stránky ekvivaletních českých institucí a portálů sloužily také komparativně při rozhodování o dílčích překladatelských řešeních.

Při popisu překladatelských problémů pro přehlednost neuvádíme ekvivalentní texty (uvedeny v Bibliografii), jež nám pomohly při rozhodování o konkrétních řešeních. Rozhodujícím faktorem byla právě vyšší frekvence užitého spojení napříč více srovnatelnými texty. Základní text při komparaci byl pro svou velkou podobnost s originálem (forma, obsah, zaměření na adresáta, styl atd.): *Publikace pro cizince*¹¹. Ostatní komunikáty byly specializovanější, proto sloužily k řešení problémů dílčích.

¹¹ *Publikace pro cizince* [online]. 2012. [30. dubna]. Dostupné z WWW: <28643_publikace_pro_cizince_CZ_BLOK_web.pdf >.

Pokud jsme nenašli odpovědi na zmíněných oficiálních webových stránkách, nebo na obrázcích úředních dokumentů a formulářů, ani v případných encyklopediích či mezinárodních fórech, radili jsme se s rodilými mluvčími a v neposlední řadě odborníky na danou problematiku.

2.3 PŘEKLADATELSKÉ PROBLÉMY A POSTUPY

2.3.1 Překladatelské problémy na gramatické a syntaktické rovině

2.3.1.1 Rod a číslo substantiv

Při překladu bylo nutné sledovat genderovou korektnost. Španělský výraz „*cónyuge*” vyžadoval amplifikaci na lexikální úrovni, překlad zněl „*manžel/manželka*”. Formálně jsme tato slova oddělili lomítkem podle srovnatelných textů. V některých případech postačil neutrální mužský rod, a to jak v originále, tak v překladu:

Acreditar vínculos familiares con españoles o con otros extranjeros residentes [...].
(O: 5)

Doložit rodinnou vazbu na španělského občana nebo na jiného cizince s legálním pobytem [...]. (PT: 4)

V rámci substantiv došlo k transpozici, ke změně gramatické kategorie – ze singuláru do plurálu – kvůli odlišnému českému a španělskému úzu:

En su caso, acreditación de la experiencia profesional o de la formación necesaria para el desempeño de las funciones del puesto de trabajo ofertado, mediante certificado de trabajos anteriores en puestos iguales o similares, o de los correspondientes títulos o diplomas, o bien a través de cualquier otro medio admisible. (O: 9)

Případně potvrzení o odborných zkušenostech nebo o vzdělání potřebném k výkonu nabízené pracovní funkce prostřednictvím osvědčení o předchozích zaměstnáních na

stejných nebo obdobných pozicích, nebo příslušné tituly či diplomy, anebo jakákoli jiná přijatelná potvrzení dokládající tyto skutečnosti. (PT: 20)

Nebo jsme naopak plurál převedli do singuláru. V českém textu by totiž plurál mohl vyjadřovat skutečnost, že dotyčný podává více žádostí. Originál oproti tomu zahrnuje všechny typy žádostí o vízum:

Las solicitudes del visado de estancia deberán acompañarse de los siguientes documentos [...]. (O: 2)

K žádosti o vízum k pobytu je třeba předložit následující doklady [...]. (PT: 9)

2.3.1.2 Vyjádření zdvořilosti

V rámci oficiálnosti textu bylo třeba zachovat zdvořilost. Vysílatel textu adresáta ale přímo neoslovuje. Ve chvíli, kdy by bylo možné adresáta nějakým způsobem oslovit, je užito výrazu „cizinec“, „pracovník“ či „žadatel“ atp. Nejčastěji se ale objevují neosobní formulace. Abychom dosáhli jednotného stylu, přeložili jsme větu v následujícím příkladu s pomocí amplifikace výrazem „cizinec“.

Sí, en el caso de que se pretenda ejercer como empleado deberá tener una oferta de empleo en España. [...]. (O: 4)

Ano, v případě, že cizinec usiluje o navázání zaměstnaneckého poměru, musí ve Španělsku získat nabídku práce [...]. (PT: 13)

2.3.1.3 Číslovky

Originál obsahoval poměrně vysoký počet číslovek. Ať už při uvádění zákonů, nebo při vymezování lhůt (pro vydání povolení, pro rozhodnutí úřadu, platnost dokumentů apod.). Formální zápis číslovek bylo třeba sjednotit, v originále byl totiž nejednotný. Nejčastěji se číslovky objevovaly ve výčtech. Pro větší přehlednost jsme kvůli zmíněné snaze o snadnou recepci textu ponechali ve výčtech zápis číslicí. Pokud se však vyskytla na začátku věty, psali jsme ji slovem. V ostatních případech jsme psali všechny číslovky slovem kvůli zachování určité míry prestižnosti, navíc se vždy jednalo o číslovky základní s nízkou hodnotou. Výjimku tvoří „90 %“.

2.3.1.4 Výčty

2.3.1.4.1 Formální stránka výčtů

Jedním z výrazných rysů překládaného textu je poměrně vysoká frekvence výčtů, opticky oddělených od zbývajících textu. Každá složka začíná na samostatném řádku za určitým typem odrážky. Některé položky jsou dále členěny na další body. Ve španělském originálu byly jednotlivé položky výčtu označeny velkým písmenem na začátku věty a tečkou na konci.

Český pravopis umožňuje hned několik variant, jak správně psát výčty.¹² Položky nevětného charakteru můžeme oddělovat čárkami a zakončit tečkou. Je-li výčet tvořen větami, každý bod začíná velkým písmenem a končí tečkou, případně (kromě posledního bodu) čárkami. Domníváme se, že tento způsob je nejméně využívaný, nejspíše proto, že u podobných textů (tolik zaměřených na čtenáře) se projevuje snaha o co nejkondenzovanější body.

Další varianta, vycházející z norem ČSN, tečky ani čárky neužívá vůbec, protože vychází z předpokladu, že stačí grafické odlišení jednotlivých položek (umístění na samostatný řádek). Poslední zmíněný způsob je nejčastěji využívaný ve srovnatelných textech.

Přesto jsme se rozhodli psát všechny položky výčtu s velkým počátečním písmenem a tečkou na konci. Důvodem je skutečnost, že většina jednotlivých bodů všech výčtů v daném textu má větný charakter¹³, přesněji řečeno, mají charakter výpovědi. Věty bývají relativně dlouhé, objevují se i souvětí a různé upřesňující výrazy v závorkách, které mají někdy i podobu samostatné věty. Nalezneme dokonce i body, které tvoří celý odstavec. Oproti výčtům ve srovnatelných textech se jedná o delší a souvislejší celky. Vzhledem k uvedené charakteristice považujeme tento způsob zápisu za adekvátní a nejprůhlednější. Shodujeme se tedy i s originálem.

¹² *Internetová jazyková příručka* [online]. Ústav pro jazyk český, AV ČR, 2012. Dostupné z WWW: <<http://prirucka.ujc.cas.cz/?id=870>>.

¹³ Tamtéž.

2.3.1.4.2 Otázka skloňování jednotlivých bodů výčtu

Dalším překladatelským problémem souvisejícím s výčty byla návaznost jednotlivých bodů na uvozující větu a s ní spojena otázka skloňování. Výrazy na začátku každého bodu výčtu musely být skloňovány, nebo s menší frekvencí časovány. Zvolili jsme body, začínající substantivy (případně rozvitými substantivy).

¿Qué documentación se debe presentar con la solicitud de renovación?

- *Solicitud debidamente cumplimentada. (O: 4)*

Jaké doklady je třeba předložit?

- *Řádně vyplněnou žádost. (PT: 13)*

Pouze pokud se však jednalo o podmínky, které je třeba splnit, začínají jednotlivé body slovesem, a to kvůli odlišné sémantické náplni těchto bodů (body se substantivy obvykle tvoří výčty dokumentů, které je třeba předložit apod., naopak body se slovesy popisují podmínky, za kterých je něco možné).

¿Qué requisitos se exigen para solicitar la residencia temporal por arraigo social?

- *El extranjero debe acreditar la permanencia continuada en España durante un período mínimo de tres años.*
- *Carecer de antecedentes penales en España y en el país de origen. (O: 5)*

Jaké podmínky musí cizinec splnit při žádosti o přechodný pobyt z důvodu sociálních vazeb?

- *Doložit nepřetržitý pobyt ve Španělsku po dobu alespoň 3 let.*
- *Nemít záznam v rejstříku trestů ve Španělsku ani v zemi původu. (PT: 14)*

2.3.1.5 Vyjadřování času

Jak jsme již podotkli, komunikát je nedějový. I přesto se v něm poměrně často objevuje budoucí čas zesilující kategoričnost sdělení:

Concedido el visado, el extranjero deberá recogerlo en el plazo de un mes desde su notificación. (O: 2)

Cizinec si převeze udělené vízum ve lhůtě jednoho měsíce od vydání víza. (PT: 10)

Jednou se v originálu objevuje i vyjádření průběhu děje. Vzhledem k tomu, že je tímto výrazem narušena stylová jednotu, při převodu do češtiny došlo k redukci. Samotná závorka totiž signalizuje, že bude následovat upřesnění předchozí informace.

Es la situación que autoriza a permanecer en España por un periodo superior a noventa días e inferior a cinco años (en este supuesto nos estamos refiriendo sólo a residencia temporal en España, sin realizar actividades laborales; sin autorización de trabajo). (O: 3)

Jedná se o režim pobytu, kdy je povoleno pobývat ve Španělsku po dobu delší než devadesát dní a kratší než pět let (přechodný pobyt ve Španělsku bez výkonu pracovní činnosti, tj. bez pracovního povolení). (PT: 11)

2.3.1.6 Konjunktiv

Originál obsahuje konjunktivy (včetně minulých pasivních), ty například ve výčtech požadavků upřesňují význam předchozího. (V následujícím příkladu je vidět, že došlo k převodu plurálu do singuláru u slov „*los extranjeros*“ – „*cizinec*“. Tento převod byl způsoben snahou sjednotit styl – všechny položky výčtu, do něhož patří i tato věta, začínají substantivem v instrumentálu.)

Los extranjeros que hayan sido titulares de autorización de trabajo para actividades de temporada, durante cuatro años naturales y hayan retornado a su país. (O: 8)

Cizincem, který byl držitelem povolení k sezónní práci na 4 kalendářní roky a vrátil se do své země. (PT: 20)

2.3.1.7 Opisné pasivum a multiverbizace

Znakem administrativního stylu je multiverbizace a opisné pasivum. Multiverbizace byla řešena opisným pasivem:

La vigencia de dicha autorización comenzará en la fecha de entrada en España del extranjero, la cuál debe hacerse constar en el pasaporte. (O: 11)

Platnost tohoto pobytu začne datem vstupu do Španělska, jež musí být uvedeno v pase (PT: 25).

2.3.1.8 Gerundium

Prostředek stylistické kondenzace ve španělštině, gerundium, byl do češtiny převeden na sloveso v budoucím čase. V tomto případě jsme provedli změny na úrovni syntaktické – rozdělili jsme souvětí obsahující gerundium do dvou větných celků.

En el plazo de un mes desde la notificación de la resolución favorable, el extranjero deberá solicitar la nueva tarjeta de autorización de residencia en la Comisaría de la Policía Nacional, poniendo su huella dactilar, y para lo cual aportará: [...]. (O: 4)

Ve lhůtě jednoho měsíce od vydání usnesení ve prospěch žadatele požádá cizinec na komisařství státní policie (Comisaría de la Policía Nacional) o nové vízum k pobytu. Na komisařství poskytne otisk prstu a předloží: [...]. (PT: 13)

2.3.1.9 Participium

Výpověď s participiem (případně ve spojení s „una vez“) jsme převedli pomocí předložky a deverbilizovaným substantivem.

Cumplida dicha condición el permiso comenzará su periodo de vigencia. (O: 12)

Po splnění dané podmínky začíná doba platnosti tohoto povolení. (PT: 13)

Una vez recogido el visado, el solicitante deberá entrar en territorio español en el plazo de vigencia del visado y [...]. (O: 3 – 4)

Po převzetí víza musí žadatel vstoupit na španělské území v průběhu doby platnosti tohoto víza. (PT: 12)

Druhý uvedený příklad je ukázkou hned několika úprav. „Una vez“ bylo vypuštěno a participium od slovesa „recoger“ bylo přeloženo deverbilizovaným substantivem „převzetí“. V rovině syntaktické byly také provedeny změny. Souvětí bylo rozděleno do dvou samostatných větných celků.

Některá adjektiva jsme při překladu vynechali, informace je obsažena implicitně (užili jsme překladatelského postupu implicitace):

El plazo máximo para resolver la solicitud será de tres meses contados a partir del día siguiente al de la fecha en que hay tenido entrada en el registro del órgano competente para tramitarla. (O: 7)

Lhůta pro projednání žádosti jsou nejvýše tři měsíce ode dne následujícího po datu, kdy byla přijata orgánem oprávněným k vyřízení této žádosti. (PT: 17)

2.3.1.10 Větná stavba

Při překladu došlo v zájmu srozumitelnosti k rozdělení rozsáhlejšího syntaktického celku:

El visado residencia que se expida incorporará la autorización inicial de residencia, y la vigencia de dicha residencia comenzará desde la fecha de entrada en España, la cual deberá hacerse constar obligatoriamente en el pasaporte o título de viaje. (O: 3)

Ve vystaveném vízu k pobytu bude uvedeno datum prvního povolení k pobytu. Platnost tohoto víza k pobytu začne datem vstupu do Španělska, jež bude povinně uvedeno v cestovním pase nebo v cestovním dokladu. (PT: 12)

V následujícím úryvku jsme opět rozdělili rozsáhlé souvětí na kratší celky. Vidíme, že v originále je na konci celého souvětí vložená věta v závorce. Při překladu jsme závorku nezachovali, abychom se tak drželi naší jednotné úpravy, jelikož ve výpovědi jsou názvy institucí, které vždy uvádíme španělsky v závorce.

Una vez recogido el visado, el solicitante deberá entrar en territorio español, en el plazo de vigencia del visado y, una vez en España, y en el plazo máximo de un mes desde su entrada, deberá solicitar personalmente la Tarjeta de Identidad de Extranjero, para lo cual ha de poner la huella dactilar en la Comisaría Nacional de Policía de la localidad donde se encuentre (una vez puesta la huella, a los cuarenta días aproximadamente, se le entregará la Tarjeta de Residencia). (O: 4)

Po převzetí víza musí žadatel vstoupit na španělské území v průběhu doby platnosti tohoto víza. Ve lhůtě nejvýše jednoho měsíce od vstupu musí žadatel osobně požádat o průkaz totožnosti cizince (Tarjeta de Identidad de Extranjero). K tomu je nutné poskytnout otisk prstu na komisařství státní policie v místě, kde bude pobývat

(Comisaría Nacional de Policía). Přibližně po čtyřiceti dnech od poskytnutí otisku obdrží doklad o povolení k pobytu (Tarjeta de Residencia). (PT: 12)

2.3.2 Překladatelské problémy na lexikální rovině

Text je psaný neutrálně, nenajdeme v něm tedy žádné výpůjčky, diminutiva, aumentativa či další hodnotící výrazy, hyperbolu, internacionalismy ani sémantické posuny (přirovnání, metaforu, metonymii či synekdochu). Zavedené zkratky jsme po vzoru ekvivalentních zdrojů u reálií zanechali (*EU – Evropská unie*). V originále se vyskytly i další zkratky jako například: *LO (Ley Orgánica)*, *CP (Código Penal)*, *RD (Real Decreto)*, ty jsme vysvětlili vnitřními vysvětlivkami.

2.3.2.1 Reálie

Daný komunikát je silně vázán na španělské prostředí. V textu se setkáváme s konkrétními úřady a dokumenty apod., které se od našich liší. Nejčastější rozdíl vyplýval z odlišného správy Španělska a České republiky. Český čtenář pravděpodobně nemá žádné hluboké znalosti španělského systému rozdělení pravomocí. Je třeba si uvědomit, že nejvyšší orgán je celostátní a pod něj, i když s rozsáhlou pravomocí, spadají orgány autonomních oblastí a orgány provincií. Při překladu jsme se snažili čtenáři zprostředkovat to nejdůležitější. Podle našeho názoru příjemce textu se potřebuje dozvědět především to, na který úřad by se měl obrátit (a v jaké situaci). Proto ani naše vysvětlivky nejsou příliš rozsáhlé.

Vzhledem k této snaze a funkci těchto názvů jsme *Delegación del Gobierno* a *Subdelegación del Gobierno* vysvětlili vnitřní vysvětlivkou takto: „zastupitelský úřad vlády“. Rozdíl mezi nimi jsme uvedli z hlediska rozsahu pravomocí: *Delegación del Gobierno* jako zastupitelský úřad v autonomních oblastech a *Subdelegación del Gobierno* jako zastupitelský úřad vlády v provinciích.

Dohledání reálií bylo nutné u věty: *Asistencia sanitaria, pública o privada*. Tato věta vystupuje jako jedna položka ve výčtu mezi různými explicitně vyjádřenými dokumenty. Vyhledali jsme, že se jedná pojištění. Konzultace s rodilým mluvčím (imigrantem ve Španělsku) a odborníci na překlad dokumentů a textů týkajících se

imigrantů nás přesvědčila o tom, že se jedná o „kartu pojištěnce“, oficiálně zdravotní průkaz. Překlad tedy zněl: *Průkaz o státním nebo soukromém zdravotním pojištění*.

Pouze „*Mezinárodní zdravotnický řád*“ jsme přeložili do češtiny, protože se jedná o mezinárodní dokument, který má i svůj oficiální český překlad, čtenář by mohl případně hledat potřebné informace v české verzi tohoto řádu.

Další názvy jsme řešili takto: *Oficina de Extranjeros* – cizinecký úřad, *Jefatura Superior* – nejvyšší policejní ředitelství, *Comisaría de Policía Nacional* – komisařství státní policie, *Tarjeta de Identidad de Extranjero* – identifikační doklad cizince, *Seguridad Social* – úřad sociálního pojištění, *RD (Decreto Real)* – královský dekret, *Inspección de Trabajo y Seguridad Social* – inspekce práce a sociálního pojištění atd.

2.3.2.2 Toponyma

Již v úvodu první kapitoly se objevuje výčet velkého množství toponym. Z překladatelského hlediska byly nejzajímavější tři. Spojené státy americké jsme podle českého úzu rozšířili o adjektivum „americké“. Stylisticky příznakové „*Santa Sede*“ jsme přeložili neutrálním „*Vatikán*“. Méně jednoznačné řešení měly Hongkong a Macao. Bývají uváděny jako „*zvláštní správní oblasti*“, my jsme se přiklonili ke „*zvláštní administrativní oblasti*“ podle oficiálních webových stránek ambasády Čínské lidové republiky. Stejně jako je tomu v originále, seřadili jsme toponyma podle abecedy.

No necesitan visado para estancias inferiores a tres meses (en un intervalo de seis), las personas de las siguientes nacionalidades: Andorra, Argentina, Australia, Bolivia, Brasil, Bulgaria, Brunei, Canadá, Chile, Chipre, Costa Rica, Croacia, El Salvador, Estados Unidos, Guatemala, Honduras, Hungría, Islandia, Israel, Japón, Liechtenstein, Malasia, Malta, México, Nicaragua, Noruega, Nueva Zelanda, Panamá, Paraguay, República de Corea, Rumania, San Marino, Santa Sede, Singapur, Suiza, Uruguay, Venezuela, regiones administrativas especiales de la República Popular China de Hong Kong y Macao y aquellos países pertenecientes a la Unión Europea. Los ciudadanos de los países que no se encuentren en esta lista deberán solicitar visado para viajar a España. (O: 2)

Jedná-li se o pobyt kratší než tři měsíce (během období šesti měsíců), osoby s občanstvím z následujících zemí vízum nepotřebují: Andorra, Argentina, Austrálie, Bolívie, Brazílie, Brunej, Bulharsko, Guatemala, Honduras, Chile, Chorvatsko, Island, Izrael, Japonsko, Kanada, Korejská republika, Kostarika, Kypr, Lichtenštejnsko, Maďarsko, Malajsie, Malta, Mexiko, Nicaragua, Norsko, Nový Zéland, Panama, Paraguay, Rumunsko, Salvador, San Marino, Singapur, Spojené státy americké, Švýcarsko, Uruguay, Vatikán, Venezuela, zvláštní administrativní oblasti Čínské lidové republiky Hongkong a Macao a státy Evropské unie. Občané zemí, které se nenachází na tomto seznamu, musí pro vycestování do Španělska o vízum požádat.
(PT: 9)

2.3.2.3 Terminologie

Odborné termíny, které se objevily v překládaném textu, můžeme je rozdělit do několika skupin (ekvivalentní české výrazy uvádíme ty, které jsme užili v našem překladu, vztahují se tedy k danému kontextu).

První skupinu tvoří výrazy vztahující se k úředním listinám či evidencím celonárodního (výjimečně mezinárodního) charakteru: *certificación catastral* – výpis z katastru nemovitostí (tento případ vyžadoval explicitaci), *Reglamento Sanitario Internacional* – Mezinárodní zdravotnický řád atd.

Ve druhé skupině jsou vlastní jména institucí, které jsme překládali za pomoci srovnatelných textů. Jedná se o reálie, u kterých sloužil překlad jako vnitřní vysvětlivka, psaná s malým písmenem. Z praktických důvodů jsme zachovávali španělské názvy: *Seguridad Social* – úřad sociálního pojištění atd.

Další skupinou bylo lexikum náležící administrativnímu stylu: *modelo oficial* – úřední formulář, *interesado* – zájemce, *requisito* – náležitost, *solicitud* – žádost. Do této skupiny však patří i výrazy nesubstantivní, například „*en su caso*“, jenž jsme po odborné konzultaci přeložili jako „případně“. Právní terminologie: *legal* – legální, *supuesto* – případ, *Código Penal* – rejstřík trestů, *Real Decreto* – královský dekret.

A v neposlední řadě stojí termíny související s tématem komunikátu: *extranjero* – cizinec, *resolución* – usnesení, *vigencia* – platnost, *autorización* –

povolení, presentar – předložit, recoger – ve významu převzít, arraigo – začlenění, título de viaje – cestovní doklad, plazo – lhůta, arraigo – vazby, apátrida – bez státního příslušenství (víceslovné pojmenování nahradilo jednoslovné) a mnoho dalších.

2.3.3 Překladatelské problémy na stylistické rovině

2.3.3.1 Opakování v textu

Kvůli explicitnosti a přesnosti textu jsme mnohokrát narazili na redundanci. Odpověď k některým položeným otázkám dokonce začínala stejnou formulací, kterou končila ona otázka.

¿Cuándo puede empezar a trabajar el trabajador extranjero? Desde el momento de la entrada legal con el correspondiente visado para trabajar, el trabajador extranjero podrá comenzar a trabajar y deberá afiliarse y cotizar a la Seguridad Social. (O: 10)

Kdy může zahraniční pracovník začít pracovat? Zahraniční pracovník může začít pracovat od chvíle legálního vstupu s příslušným pracovním vízem. Na úřadě sociálního pojištění (Seguridad Social) se přihlásí se k platbám sociálního pojištění a začne toto pojištění platit. (PT: 23)

Různé typy povolení byly nutně odlišovány v průběhu celého textu, například *autorización de residencia y trabajo por cuenta ajena* (povolení k pobytu za účelem zaměstnání) a *autorización de residencia y trabajo por cuenta propia* (povolení k pobytu za účelem podnikání). V tomto případě došlo k implicitaci, protože neohroží funkci předávané informace. Ve srovnatelných textech (a někdy i v textu originálu) se navíc výrazně častěji objevuje tato kratší varianta. Opět z důvodu srozumitelnosti jsme provedli explicitaci:

Dicha solicitud podrá presentarse de manera simultánea con la solicitud de autorización de residencia por circunstancias excepcionales, o bien, durante el periodo de vigencia de la misma. (O: 7)

Tuto žádost je možné předložit zároveň s žádostí o povolení k pobytu z důvodu zvláštních okolností, anebo během doby platnosti povolení k přechodnému pobytu. (PT: 17)

Prostředkem opakování byl i vztah hyponyma (zde v podobě vedlejší věty) a hyperonyma (při překladu zachován):

¿Es siempre necesario acreditar que no existen trabajadores disponibles en España? No, no será necesario acreditar tal circunstancia cuando el trabajador extranjero sea [...]. (O: 8)

Je vždy nutné dokládat, že je ve Španělsku nedostatek volných pracovních sil? Ne, tuto skutečnost není nutné dokládat, pokud je pracovník: [...]. (PT: 19)

2.3.3.2 Modulace

Ze stylistických důvodů došlo ke změně úhlu pohledu mezi účastníky popisované situace:

[...] para lo cual ha de poner la huella dactilar en la Comisaría Nacional de Policía de la localidad donde se encuentre (una vez puesta la huella, a los cuarenta días aproximadamente, se le entregará la Tarjeta de Residencia). (O: 4)

K tomu je nutné poskytnout otisk prstu na komisařství státní policie v místě, kde bude pobývat (Comisaría Nacional de Policía). Přibližně po čtyřiceti dnech od poskytnutí otisku obdrží doklad o povolení k pobytu (Tarjeta de Residencia). (PT: 12)

V jednom případě jsme použili modulaci slovoslednou, protože se domníváme, že v češtině je při uvádění rodičů odlišný úzus v pořadí slov „matka“ a „otec“ týká-li se věta dítěte:

***Arraigo familiar:** cuando se trate de hijos de padre o madre que hubieran sido originalmente españoles.* (O: 5)

***Vazby rodinné.** Jedná se o dítě matky nebo otce, kteří jsou původem Španělé.* (PT: 14)

2.3.3.3 Vynechání

Vynechávali jsme na úrovni lexikální (možný ekvivalentní překlad takového spojení by nevyhovoval českým zásadám administrativního stylu, patří do jiné stylové roviny):

Sí, existen tres supuestos más, a saber [...]. (O: 7)

Ano, existují další tři případy [...]. (PT: 18)

Obsahová redundance nás vedla k vypuštění jedné výpovědi. Zachovali jsme z ní jedinou informaci, která byla nová (*personalmente – osobně*).

En el caso de que la resolución sea favorable, el Consulado o Embajada expedirá el correspondiente visado, éste deberá ser recogido por el interesado en el plazo máximo de un mes desde que le notifiquen la concesión.

Notificada, en su caso, la concesión del visado el solicitante deberá recogerlo personalmente en el plazo de un mes desde dicha notificación. (O: 3)

V případě usnesení ve prospěch žadatele vydá konzulát nebo ambasáda příslušné vízum, jež žadatel převezme osobně ve lhůtě nejvýše jednoho měsíce od oznámení o udělení. (PT: 11)

ZÁVĚR

Zvolený text originálu byl velmi náročný, a to z několika důvodů vyplývajících z tématu. Jeden z větších problémů způsobovaly španělské reálie (instituce, dokumenty, zákony atd.), které bylo třeba zachovat i v českém textu. Obsah textu originálu byl na tyto reálie silně vázán a adresát překladu by takovéto informace postrádal. Zároveň však čtenář z českého prostředí nemívá z této oblasti hluboké znalosti, vkládali jsme proto do překladu vysvětlivky, ať už přímo do textu, nebo okrajově ve formě poznámky pod čarou.

Téma zvoleného textu s sebou přineslo i bohatou terminologii a administrativní a někdy až právní jazyk. Tyto záležitosti bylo nutné konzultovat s odborníkem a mnoha zdroji. Jako zdroj sloužilo velké množství webových stránek s různě zaměřenou specializací. Kvůli širokému obecnému pojetí příručky, respektive kapitol o možnostech legálního pobytu ve Španělsku, jsme vyhledávali velmi rozmanité informace (víza, zdravotní pojištění, imigrace, trestní právo, systém rozdělení pravomocí ve Španělsku, formulář pro podnikatele v oblasti zemědělství atd.).

Z počátku se zdálo, že „uvolněný“ styl příručky, která nebyla vydána například jako oficiální závazné usnesení, nýbrž jako jakási „pomůcka“ pro imigranty, by mohl být výhodou. Opak je však pravdou, protože tato skutečnost způsobila značnou stylovou nevyrovnanost, jež se musela při překladu odstranit.

Doufáme, že je náš překlad alespoň na té úrovni, že by mohl v praxi fungovat jako neoficiální zdroj základních informací o dané tematice.

BIBLIOGRAFIE

Primární zdroj:

Ayuntamiento Roquetas de Mar [online]. 2012. Guía de recursos para ciudadanos extranjeros residentes en Roquetas de Mar. [28. února 2012] Dostupné z WWW: <<http://static.aytoroquetas.org/public/contenidos/documentos/inmigracion/Guia.pdf> >.

Jazykové příručky, slovníky:

BÁEZ SAN JOSÉ, Valerio, DUBSKÝ Josef, KRÁLOVÁ Jana. *Moderní gramatika španělštiny*. Fraus. 1999. 246 s. ISBN 80-7238-054-0

ČECHOVÁ, Marie et al. *Čeština - řeč a jazyk*. 3., rozš. a upr. vyd. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 2011. 442 s. ISBN 978-80-7235-413-9.

ČECHOVÁ, Marie, KRČMOVÁ, Marie a MINÁŘOVÁ, Eva. *Současná stylistika*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. 381 s. ISBN 978-80-7106-961-4.

ČMEJRKOVÁ, Světlá, Daneš, František a Světlá, Jindra. *Jak napsat odborný text*. Vyd. 1. Praha: Leda, 1999. 255 s. ISBN 80-85927-69-1.

DUBSKÝ, Josef. *Capítulos de estilística funcional comparada*. 1998. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1988. 72 s.

GREPL, Miroslav, et al. *Příruční mluvnice češtiny*. 2008. Praha : Lidové noviny. 799 s. ISBN 978-80-7106-980-5.

HLAVSA, Zdeněk a kol. *Pravidla českého pravopisu: s dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky*. Vyd. 1. Praha: Academia, [2003]. 391 s. ISBN 80-200-0944-2.

KRÁLOVÁ-KULLOVÁ, Jana. *Vybrané problémy španělské stylistiky na pozadí češtiny*. 1. vyd. V Praze: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, 2012. 145 s. ISBN 978-80-7308-404-2.

Elektronické jazykové příručky a slovníky:

Diccionario de la lengua española [online]. 2012. Real Academia Española. Dostupné z WWW: <www.rae.es>

Internetová jazyková příručka [online]. Ústav pro jazyk český, AV ČR, 2012. Dostupné z WWW: <<http://prirucka.ujc.cas.cz/>>.

Seznam [online]. 2012. Dostupné z WWW: <www.seznam.cz/slovník>.

Wordreference [online]. 2012. Dostupné z WWW: <www.wordreference.com>.

Překladačské práce:

LEVÝ, J. *Umění překladačské práce*. Praha: Ivo Těžný, 1998. ISBN 80-237-3539-X

POPOVIČ, Anton. *Teória umeleckého prekladu: aspekty textu a literárnej metakomunikácie*. 2. přeprac. a rozš. vyd. Bratislava: Tatran, 1975. 293 s. Okno; Zv. 14.

Internetové zdroje:

Cizinci poradna práva [online]. 2012. [29. února 2012] Dostupné z WWW: <<http://cizinci.poradna-prava.cz/cizinci-3ti-zemi.html>>.

Cizinci poradna [online]. 2012. [29. února 2012] Dostupné z WWW: <http://cizinci.poradna-prava.cz/folder05/tabulka_pobytu.gif>.

Cizinci v České republice [online]. 2012. Novela zákona o pobytu cizinců od 1.1.2011 [19. dubna 2012] Dostupné z WWW: <<http://cizinci.wordpress.com/2011/02/17/novela-zakona-o-pobytu-cizincu-od-1-1-2011/>>.

CONSILIUM – Highlights [online]. 2012. [8. května 2012] Dostupné z WWW: <<http://www.consilium.europa.eu/homepage/highlights/another-step-towards-a-more-efficient-eu-migration-policy?lang=cs>>.

Consulados e embajadas [online]. 2012. [28. února 2012]. Guia para extranjeros <<http://www.consuladosembajadas.com.ar/espana/guia-para-extranjeros.htm>>.

Cruz Roja Madrid [online]. 2012. Inmigrantes. [15. dubna 2012] Dostupné z WWW: <<http://www.cruzrojamadrid.org/contenidos/img/File/Inmigrantes/GUIA2006%20OF RIM.pdf>>.

Cruz Roja Madrid [online]. 2012. Guía de trámites de extranjería. [28. února 2012] Dostupné z WWW: <http://www.cruzrojamadrid.org/contenidos/img/File/San_lorenzo_de_el_escorial/Observatorio/Estudios/Guia%20tramites%20extranjeria.pdf>.

Česká správa sociálního zabezpečení [online]. 2012. Dostupné z WWW: <<http://www.cssz.cz/cz>>.

Doma v ČR [online]. 2012. [29. února 2012] Dostupné z WWW: <<http://www.domavcr.cz/rady-pro-zivot-v-ceske-republice/pobyt-v-cr/trvaly-pobyt-na-uzemi-cr>>.

E-law [online]. 2012. Druhy pobytů cizinců s ohledem na novelu zákona č. 326-1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR. [15. dubna 2012] Dostupné z WWW: <<http://www.elaw.cz/cs/ostatni/433-druhy-pobytu-cizincu-s-ohledem-na-novelu-zakona-c-3261999-sb-o-pobytu-cizincu-na-uzemi-cr.html>>.

Embajada de la República Checa en Madrid [online]. 2012. Requisitos para solicitar visado. [21. března 2012] Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/madrid/es/visados_e_informaciones_consulares/requisitos/requisitos_para_solicitar_visado.html>.

Epravo.cz [online]. 2012. [19. dubna 2012]. Novela zákona o pobytu cizinců a hlavní změny s ní související. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/novela-zakona-o-pobytu-cizincu-a-hlavni-zmeny-s-ni-souvisejici-70562.html>>.

EUR-Lex [online]. 2012. 32006R0562 – CS [17. dubna]. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32006R0562:CS:HTML>>.

Forum migrantů [online]. 2012. [19. dubna 2012] Dostupné z WWW: <<http://forummigrantu.blog.idnes.cz/>>.

Home [online]. 2012. [19. dubna 2012] Dostupné z WWW: <<http://www.czech.cz/cz>>.

Infekce [online]. 2012. [28. dubna]. Dostupné z WWW: Zákon 258-2000 Sb. <<http://www.infekce.cz/zakon258.htm>>.

Justice Evropa [online]. 2012. Dostupné z WWW: <https://e-justice.europa.eu/content_member_state_law-6-es-cs.do?member=1>.

Madrid [online]. 2012. [15. dubna] 2012 Dostupné z WWW: <<http://www.madrid.org/cs/Satellite?blobcol=urldata&blobheader=application%2Fpdf&blobheadername1=Content-disposition&blobheadername2=cadena&blobheadervalue2=language%3Des%26site%3DPortalInmigrante&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=1271586434601&ssbinary=true>>.

Mezinárodní zdravotnické předpisy [online]. 2012. [8. května 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.mzcr.cz/Verejne/obsah/mezinarodni-zdravotnicke-predpisy2005-_2497_5.html>.

Migrace online - E-knihovna [online]. 2012. Mimořádné regularizace migrantů ve Španělsku. [5. května 2012] Dostupné z WWW: <<http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2226591>>.

Migrace online [online]. 2012. [29. února 2012] Dostupné z WWW: <<http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=2228639>>.

Ministerstva vnitra České republiky [online]. 2012. ČESKÝ GLOSÁŘ Terminologický slovník [15. dubna 2012] Dostupné z WWW:

<<http://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>>.

Ministerstvo práce a sociálních věcí. [online]. 2012. [1. května 2012]. Postup cizince. Dostupné z WWW:

<http://portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/zz_zamest_cizincu/zz_zamest_ciz>.

Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2012. *Informace pro cizince* [15. dubna 2012] Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/sluzby-pro-verejnost-informace-pro-cizince-informace-pro-cizince.aspx>>.

Ministerstvo vnitra ČR [online]. 2012. [25. dubna 2012] Integrace. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/integrace.aspx>>.

Ministerstvo vnitra ČR [online]. 2012. Formuláře žádosti. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/formulare-zadosti.aspx>>.

Ministerstvo zahraničních věcí [online]. 2012. [19. dubna 2012]. Prezentace. Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/prezentace_cr/index_1.html>.

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky [online]. 2012. Seznam států, jejichž občané podléhají vízové povinnosti. [21. března 2012] Dostupné z WWW: <http://www.mzv.cz/jnp/cz/informace_pro_cizince/seznam_statu_jejichz_obcane_podlehaji/index.html>.

Páginas personales [online]. 2012. [15. dubna]. Glosario de migración. Dostupné z WWW: <http://www.paginaspersonales.unam.mx/files/358/GLOSARIO_DE_MIGRACION.pdf>.

Para inmigrantes [online]. 2012. [21. dubna]. Título de viaje. Dostupné z WWW: <<http://www.parainmigrantes.info/titulo-de-viaje-476/>>.

Podnikatel.cz [online]. 2012. [21. března]. Zaměstnávat lze i cizince, jak ale na to! Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/clanky/zamestnavat-lze-i-cizince-jak-ale-na-to/>>.

Policie České republiky [online]. 2012. Hlášení pobytu cizinců. [5. května 2012]
Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/hlaseni-pobytu-cizincu.aspx>>.

Policie ČR [online]. 2012. [8. května 2012]. Organizační schéma policie ČR.
Dostupné z WWW: <www.policie.cz/soubor/organizacni-schema-pcr-2010.aspx>.

PortalInmigrante [online]. 2012. [15. dubna 2012]. De interés... - madrid.org.
Dostupné z WWW:
<http://www.madrid.org/cs/Satellite?pagename=PortalInmigrante%2FPage%2FINMI_home&language=es>.

Publikace pro cizince [online]. 2012. [30. dubna]. Dostupné z WWW:
<[28643_publikace_pro_cizince_CZ_BLOK_web.pdf](#)>.

Registr obyvatel. [online]. 2012. [23. srpna]. Dostupné z WWW:
<<http://www.szrcr.cz/registr-obyvatel>>.

Seguridad Social [online]. 2012. Boletín de cotización a la Seguridad Social. [20. května]. <<http://www.seg-social.es/prdi00/groups/public/documents/binario/12341.pdf>>.

Vaše šance jít do práce [online]. 2012. [15. dubna 2012]. Dostupné z WWW:
<<http://www.ekscr.cz/content/images/VaseSanceJitDoPrace.pdf>>.

Velvyslanectví Spojených států Amerických [online]. 2012. [29. února] Schengenský prostor Dostupné z WWW:
<http://czech.prague.usembassy.gov/nova_pravidla_pro_cestovani_pro_drzitele_dlouhodobych_viz.html>.

Vida laboral [online]. 2012. [20. května]. <<http://www.vidalaboral.es/>
<http://www.vidalaboral.es/>>.

Who [online]. 2012. [8. května 2012]. Dostupné z WWW:
<http://www.who.int/ihr/IHR_2005_es.pdf>. 8. května 2012

Zákony online [online]. 2012. [19. dubna]. Zákon o pobytu cizinců na území České republiky (zákon č. 326-1999 Sb.). Dostupné z WWW: <<http://zakony-online.cz/?s9&q9>>.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Vybrané kapitoly – originál

Příloha 2: Presentación

Příloha 3: Capítulo I – El Municipio De Roquetas De Mar